

Türk ceza kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında 1/561 ve Türk ceza kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında 1/645 numaralı kanun lâyhaları ve Adliye encümeni mazbatası

Türk ceza kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında 1/561 numaralı kanun lâyhası

T. C.
Başvekkâlet
Muamelât müdürlüğü
Sayı: 6/617

11 - III 1933

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Türk ceza kanununun 6,435 ve 436 ncı maddelerinin değiştirilmesi hakkında Adliye vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 4 - III - 1933 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı mucibe

Hariciye vekâletinden yazılan 21 - IV- 1932 tarih ve 7946/321 numaralı tezkerede Lozan ahitnamesinin yüzüncü maddesinin 5 numaralı fıkrasile iltihakı müteahhit bulunduğumuz kadın ve çocuk ticaretinin menı hakkındaki 14 mayıs 1904, 4 mayıs 1910, 30 eylül 1921 tarihli beynelmilel üç mukaveleye Lozan muahedesi âkitlerince taahhüdümüzün ifasına davet vukuunu beklemeksizin derhal iltihak edilmesi muvafık görüldüğü takdirde bahsi geçen mukavelât hükümlerine nazaran kanunlarımızın tadiline veya yeni hükümler konmasına lüzum olup olmadığını tesbit etmek üzere Adliye ve Dahiliye vekâletleriyle müşterek bir komisyon teşkili hakkında bir karar ittihazi teklif edilmesi üzerine keyfiyet yüksek İcra Vekilleri Heyetinin 27 - IV - 1932 tarihli içtimaında görüşülerek bahse mevzu mukavelelere şimdiden iltihak edilmesi ve teklif veçhile müşterek komisyonun teşkilile faaliyete geçmesi tasvip ve kabul edilmiş olmakla Adliye vekâletinin murahhası vekâlet ceza işleri müdürü Hasan Safiyettin ve Dahiliye vekâleti murahhası, vekâlet hukuk müşaviri Ekrem Beyefendilerden mürekkep komisyon 18 - XII - 1932 günkü içtimaında aşağıdaki hususları tezekkür ederek icap eden kararları tesbit etmişlerdir.

1 — Ahlâka mugayir neşriyatın tedavülünü men ve zecri hakkında 4 mayıs 1910 tarihli itilâfnamenin ahlâka mugayir yazı, resim, tasvir yahut maddeler hususunda kendi kanunlarına nazaran cürüm teşkil eden ve anasırı mürekkebisi beynelmilel bir mahiyeti haiz olan fiilleri meydana çıkarmayı ve cezalandırmayı kolaylaştıran bütün malûmatı temerküz ettirmek ve dahili kanunlar hudutları dahilinde olmak üzere yukarıda geçen fıkrada musarrah neşriyat ve mevaddın ithalini men ve kezalik bunların musaderesini veya musaderesini tesri etmeğe yarayan bütün malûmatı istihsal etmek ve kendi devletlerinde bu ihtilâfın mevzuuna dair vazedilmiş veya edilecek kanunları bildirmek hususlarına dair hükümler yegân yegân tetkik edilip mevzuatı dahiliyemizle kararlaştırılmıştır. Mezkûr itilâfnamenin birinci maddesi Âkit hükümetlerin bir merci tesis etme-

lerini ve işbu merciin itilâfnamenin yukarıda tafsil edilen maddelerinde gösterilen vazifelerle mükellef olmasını mecburî kılmaktadır. Birinci maddenin birinci bendi hükmü ceza ve matbuat kanunlarındaki hükümlerle temin edilmiş olduğu görülmüştür. Memleket haricinden gelen bu neşriyatı ve resimleri takip etmek ve menşelerini tahkik etmek gibi vazifelerle de yukarıda ismi geçen merci meşgul olacaktır. Binnetice 4 mayıs 910 tarihli itilâfnamenin istediği şeyler kanunlarımız ve emniyeti umumiye teşkilâtımızla temin edilmekte bulunduğundan bu hususta mevzuatı dahiliyemizin değiştirilmesine ve bunlara yeni hükümler ilâvesine lüzum olmadığı görülmüştür.

2 — Beyaz kadın ticaretine karşı ifal ve icbar edilmiş kadın ve kızlara himaye edildiğine dair 18 mayıs 904 tarihli mukavele baştan başa okundu: Âkit hükümetlerden her biri kadın ve kızların yabancı memleketlerde sefahet için ayartılmasına dair bütün malûmatı temerküz ettirmekle mükellef bir merci tesis ve tayinini teahhüt etmek ve hükümetlerden her biri sefahet için kadın ve kız sevkedenleri hassaten garlarda, irkâp limanlarında ve seyahat esnasında meydana çıkarmak maksadile nezaret icra ettirmeği teahhüt etmek ve bu maksatla memurlara veya bu hususta salâhiyeti haiz sair bütün şahıslara cinaî bir ticaretin izine sevkedecek mahiyette bulunan bütün malûmatı kanunî hukuklar dairesinde istihsal için talimat vermek, böyle bir ticaretin fail ve şerikleri veya kurbanları açıktan açığa görülen şahısların muvasalâtı icabına göre gerek gideceği mahallin mercilerine ve gerek alâkadar siyasî veya şehbenderî memurlara, gerek sair salâhiyetli bütün mercilere işar olunmak ve fuşşa sülûk eden ecnebi tabiiyetini haiz kadın ve kızların hüviyet ve şahsî hallerini tesbit ve tahlil için kendilerini kimin ikna ettiğini aramak maksadile bunların ifadelerini icabında kanunî hudutlar dahilinde aldirmayı taahhüt etmek ve kendilerinin muhtemel iadeleri nazarı dikkate alınarak toplanan malûmatı bütün kadın ve kızların asıl memleketlerinin mercilerine bildirmek, muhtemel iadeleri mülâhazasile ve muvakkaten cinaî ticaret kurbanları maişetten mahrum oldukları takdirde kanunî hudutlar dahilinde ve imkân dairesinde umumî veya hususî muavenet müesseselerine veyahut muktazi derecede emniyet veren kimselere tevdiini taahhüt etmek ve keza-lik kanunî hudutlar dahilinde ve imkân dairesinde bu kadın ve kızlardan memleketlerine iadeleri istenilen veya üzerinde vesayet hakkı bulunan şahıslar tarafından istenilenlerin aslî memleketlerine iadesini taahhüt etmek ve işbu iade keyfiyetini ancak hüviyet ve tabiiyet ve keza-lik hudutlara muvasalât tarihi ve muvasalât mahalli hususları tayin edildikten sonra icra etmek akit memleketlerden her biri kendi arazisi üzerine transiti teshil etmek iadeye müteallik muhaberatrı mümkün olduğu kadar doğru yolla yapmak ve iade edilecek kadın ve kızların nakil masrafını tediye edemediği ve kendi namına bu parayı ödeyecek akrabası veya vasisi bulunmadığı takdirde iade masrafı gideceği memleket istikametinde en yakın hudut veya irkâp limanına kadar arazisi üzerinde bulunduğu memleket tarafından teahhüt edilmek, kadınlara ve kızlara yabancı memleketlerde iş bulmakla müteveggil acenta ve idarehanelere mümkün olduğu kadar ve kanunî hudutlar dahilinde nezaret edilmesine dair hükümleri ahkâmı mevzuamızla karşılaştırıldı ve işbu mukavelenin kabulü dahilî kanunlarımızla bir gûna tearuz teşkil etmediği ancak bertafsil müfredatı ile yukarıda gösterilen bu mukavele mantığının istilzam ettiği muamelât ve hizmetlerin icrası için Emniyeti umumiye umum müdürlüğüne bağlı bir teşkilât vücude getirilmesinin lâzım ve zarurî olduğuna kanaat hâsıl olmuştur.

3 — Kadın ve çocuk ticaretinin men ve zecrine dair 3 eylül 921 tarihli mukavelename beyaz kadın ticaretine karşı ifal ve icbar edilmiş kadın ve kızlara himaye teminine dair 18 mayıs 904 tarihli mukavelename gibi beyaz kadın ticaretine karşı ifal ve icbar edilmiş kadın ve kızlara himaye teminine dair idarî tedbirleri ihtiva ettiği cihetle mevzuatı kanuniyemizin tadilini mucip bir cihet görülemedi. Ancak suçun mağduru olan küçüklerin yaşlarının yirmi bire iblağı mephus mukavelenamenin (5) inci maddesi icabından bulunduğundan Türk ceza kanununun 435 inci maddesi ikinci fıkrasının (18 yaş yerine 21 yaş) aynı maddenin son fıkrasının (18 yaş yerine 21 yaş) doldurmak şekline konması muvafık görüldü.

4 — Beyaz kadın ticaretinin menine dair 4 mayıs 1910 tarihli mukavelenameye gelince: Bu mukavelenamenin kadın ve çocuk ticaretinin suç unsurları hakkındaki telâkkisi ceza kanunumuzun telâkkisine tamamen muvafık olmak itibarile bu cihetten kanunumuzun tadiline lüzum gö-

rülememiştir. Ancak mukavelename bu suçların yabancı memleketlerde işlenmesi halinde suçların memleketimizde dahi takibini istilzam ettiğinden bu itibarla ceza kanununun 6 ncı maddesine 3 üncü olarak (bir Türk veya yabancı Türk ceza kanununun 8 inci babının 3 üncü faslında yazılı suçları yabancı memleketlerde dahi işlese bu fasıl hükümlerine göre cezalandırılır), (suçtan zarar gören ister yabancı ister Türk olsun) fıkrasının ilâvesine lüzum görülmüştür. Aynı mukavelenin bu suçların ihzarî hareketlerinin de cezalandırılmasını istemekte olduğundan 8 inci babın 3 üncü faslı nihayetine (bu fasla dair suçların ihzarî hareketlerini irtikâp edenler asıl suçta terettüp eden cezanın 6 da birile cezalandırılır) şeklinde bir madde ilâvesi muvafık görüldü.

Türk ceza kanununun 6 ncı ve 435 inci ve 436 ncı maddelerini değiştiren kanun lâyhası

MADDE 1 — Türk ceza kanununun altıncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

« Dördüncü maddede yazılı cürümlerden başka bir yabancı Türk ceza kanununca aşağı haddi bir seneden eksik olmayan ve şahsî hürriyeti tahdit eden bir cezayı müstelzim cürmü yabancı memlekette Türkiyenin veya bir türkün zararına işlediği ve kendisi Türkiyede bulunduğu takdirde Türk ceza kanunu mucibince ceza görür. Ancak; bu cezanın üçte biri indirilir ve ölüm cezasına bedel yirmi sene ağır hapis cezası tatbik olunur.

Bu bapta takibat icrası Adliye vekilinin talebine veya mutazarrır olan şahsın şikâyetine bağlıdır.

Eğer cürüm diğer bir yabancınn zararına işlenmiş ise fail Adliye vekilinin talebi üzerine aşağıdaki şartlar dairesinde birinci fıkrada beyan olunan hükümlere göre cezalandırılır:

1 - Türk kanununca hürriyeti tahdit eden ve aşağı haddi üç seneden eksik olmayan cezayı müstelzim bir fiil olmak,

2 - İadei mücrimin muahedesi bulunmamak veyahut iade keyfiyeti ne cürmün irtikâp edildiği mahallin ve ne failin mensup olduğu devletin hükûmeti tarafından kabul edilmemiş bulunmak,

Bir Türk veya yabancı Türk ceza kanununun sekizinci babının üçüncü faslındaki suçları yabancı memleketlerde işlerse bu fasıl hükümlerine göre cezalandırılır. Suçtan zarar gören ister yabancı ister Türk olsun » .

MADDE 2 — Türk ceza kanununun 435 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

« Her kim on beş yaşını doldurmamış olan bir çocuğu kandırarak fuhşa teşvik eder ve bu-

nun yolunu kolaylaştırır ise iki seneden eksik olmamak üzere hapsolünür ve yüz liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezası alınır.

Kandırmak keyfiyeti çocuğun usulünden veya kardeşlerinden biri, yahut veli ve vasisi, muallim ve mürebbi veya hizmetkârları veya nezaretleri altına verilen sair kimseler tarafından vaki olursa fail muvakkaten ağır hapse konulur.

Kandırmak keyfiyeti on beş yaşını doldurmuş olupta henüz yirmi bir yaşını bitirmemiş olan kimseler hakkında vuku bulursa fail altı aydan iki seneye kadar hapsolünür ve elli liradan iki yüz liraya kadar ağır para cezası alınır.

Kandırmak cürmü işbu maddenin ikinci fıkrasında gösterilen kimseler tarafından işlenirse faili iki seneden eksik olmamak üzere hapsolünür ve yüz liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezası alınır.

Yirmi bir yaşını doldurmuş olan kız ve kadınları fuhşa teşvik eden koca veya ana veya baba ve kardeş hakkında altı aydan iki seneye kadar hapis cezası hükmolünür.

MADDE 3 — Türk ceza kanununun 436 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

« Her kim fuhuş zımında rizasile olsa bile henüz yirmi bir yaşını bitirmeyen bir bâkiri veya bir kadını, yahut cebir ve şiddet ve tehdit veya nüfuz icrası veya hile ile yirmi bir yaşını bitiren bir bâkir veya kadını başkası için iğfal veya tedarik veya sevk veya bir yerden diğer yere naklederse bir seneden üç seneye kadar hapis ve elli liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezasile cezalandırılır.

İşbu fiiller yirmi bir yaşını doldurmamış olan bâkir veya kadın hakkında iğfal veya cebir ve şiddet ve tehdit veya nüfuz icrası ile yahut baba,

ana, kardeş veya sair usulden biri veya koca veya veli ve vasi veya muallim ve mürebbi veya hizmetkârları veya nezaretleri altına verilen sair kimseler tarafından yapılırsa beş seneyi tecavüz etmemek üzere ağır hapse konulur.

Bu fasla giren suçların ihzarî hareketlerini işleyenler, asıl suç için yazılı cezanın altında birile cezalandırılır.

MADDE 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 5 — Bu kanunun hükümlerini icraya Adliye vekili memurdur.

4 - III - 1933

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>İsmet</i>	<i>Yusuf Kemal</i>	<i>Zekâi</i>
Da. V.	Ha. V. V.	Mal. V.
<i>Ş. Kaya</i>	<i>Ş. Kaya</i>	<i>M. Abdülhalik</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>Dr. Reşit Galip</i>	<i>Hilmi</i>	<i>M. Celâl</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>Dr. Refik</i>		<i>Muhlis</i>

Türk ceza kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında 1/645 numaralı kanun lâyihası

T. C.
Başvekâlet
Muamelât müdürlüğü
Sayı: 6/1245

27 - IV - 1933

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Türk ceza kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında Adliye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 25 - IV - 1933 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı mucibe

4 üncü madde esbabı mucibesi

20 nisan 1929 tarihinde Cinevrede aktolunup Türkiyenin de iltihakı tensip edilen sahte para imalinin menine dair olan mukavelenamenin dördüncü ve beşinci maddeleri mucibince sahte para imali hakkındaki fiil, yabancı memleketlerde dahi irtikâp edilmiş olsa, failinin yabancı veya bir Türk olması ve taklit edilen paranın millî veya yabancı memleket parası bulunması arasında hiç bir fark gözetilmeksizin memleketimizde doğrudan doğruya takip edilmesi iktiza ettiğinden türk ceza kanununun altıncı maddesine bu hükmü ihtiva eden bir fıkra ilâve olunmuştur.

6 ncı madde esbabı mucibesi

Lozan muahednamesinin 100 üncü maddesi mucibince kadın ve çocuk ticaretinin menine dair 14 - V - 904, 4 - V - 910, 30 - IX - 921 tarihli mukavelelere iltihak etmeği taahhüt etmiş olduğumuz için salâhiyet ve ceza tatbikatı noktasından mezkûr mukavelelere göre kanunumuzun tadili icap etmiş bulunduğundan maddeye bir fıkra ilâve edilmiştir.

13 üncü madde esbabı mucibesi

Ağır hapis cezasının kaide olarak bir seneden başlaması, aşağı haddi gösterilmemiş olan yerler-

de [1] bu cezaları taallük ettikleri cürümlerin vehamet derecelerile mütenasip olmayacak surette hafif ve tesirsiz bırakmakta ve hapis ile ağır hapsin infaz sahasında devam edegelen farksızlığı da cürümlerle cezalar beyninde nisbetsizlik vücade getirmekte olduğundan her iki mahzuru ortadan kaldırmış olmak üzere ağır hapis cezasının kanunda hilâfı gösterilmeyen yerlerde kaide olarak üç seneden başlaması tatbikat tecrübelerinden mülhem olan zaruretlerden görülmüştür.

14 üncü madde esbabı mucibesi

On dördüncü maddede ağır hapsin üç seneden aşağı müddetle tahdit olunmuş olması kanun vazırının maksadına uymayan bir yanlışlık eseri olmasına ve maamafih 13 üncü madde tadilinde ağır hapsin kaide olarak üç seneden başlaması istihdaf olununca işbu 14 üncü madde hükmüne göre hapisanede geçirilmesi meşrut olacak müddetin de ona göre uzatılması lâzımgelmesine binaen 14 üncü maddedeki (üç seneden aşağı) kaydi beş seneye çıkarılmıştır.

15 inci madde esbabı mucibesi

Ceza kanununun 141, 151, /1, 227, 232, 253, 373 son fıkra, 375, 405, 406, 415, 416, 435 / 1, 2 ve 512 inci maddelerinde yazılı hapis cezalarının yukarı haddeleri gösterilmemesi bu cezaların kaide icabınca yirmi seneye kadar uzatılmak imkânına vücut vermiş ve bu yüzden bunları istilzam eden cürümlerin muhakemesi ağır ceza mahkemelerini işgal etmekte bulunmuştur.

Halbuki bu cürümlerden hiç birinin ağır cürüm telâkkisine mahiyetleri mütehammil olmadığı gibi kanun vazırının maksadı da müsait bulunmadığından bunların da yüksek hadleri beş sene ile tahdit olunması maslahat icabından görülmüştür.

36 ncı madde esbabı mucibesi

Memnu olmayan silâhların ruhsatsız taşınması halinde bir suçta kullanılmadığından dolayı musadere edilemediği cihetle bu kabıl ruhsatsız taşınan ve memnu olmayan silâhların musaderesini temin için bu maddeye bir fıkra ilâve edilmiştir.

46 ncı madde esbabı mucibesi

Maddenin aslında zafı ruhî tabiri mevcut olmayıp akıl malûliyeti (infirmité mantal) ıstılahı kullanılmıştır. İki arasında mahiyetleri itibarile menfaati âmme aleyhine büyük farklar mevcut olduğu ve zafı ruhî tabirinin tatbikatta pek çok tereddüt ve sui istimallere yol açtığı nazarı dikkate alınarak bu tabir yerine akıl malûliyeti ıstılahı konmak suretile madde düzeltilmiştir.

87 nci madde esbabı mucibesi

20 nisan 1929 tarihinde Cinevrede aktolunup Türkiyenin de iltihakı tensip edilen sahte para imalinin menine dair olan mukavelenamenin altıncı maddesi mucibince yabancı memleket mahkemelerinden verilen hükümlerin tekerrüre esas olması lâzımgeldiğinden Türk ceza kanununun seksen yedinci maddesine bu hükmü ihtiva etmek üzere bir fıkra ilâve edilmiştir.

105 inci madde esbabı mucibesi

Madde aslına nazaran yazılış itibarile âmme takibatile kesilen müruru zamanları kanunun kasti hilâfına hiç kesilmemiş müruru zamanlardan bile pek aşağı indirdiğinden tatbikatta âmme haklarını ihlâlâ sebep olan bu yazılış hatası aslına göre ve maksada uygun bir şekilde tanzim edilmiştir.

143 üncü madde esbabı mucibesi

Madde harp zamanında düşman devletlere vesait tedariki suretile yardım suçu hakkında ceza tayin ettiği halde aslından alınırken kanunumuzda (harp zamanının gayride) kaydile sulh zamanında düşman bir devlet tasavvur etmek gibi bir hal ihdas edilmiş ve bu yüzden harp zamanında bu fiilleri yapanlar cezasız bırakılmış olduğundan (harp zamanının gayride) kaydi yerine (harp zamanında) ibaresi ikame edilmek suretile madde düzeltilmiştir.

[1] Kanunda muvakkat ağır hapis cezasını muhtevi maddeler: 150, 151, 153, 163, 206, 207, 215, 390, 414, 416, 430, /2, 435/2 436/2, 506

171 inci madde esbabı mucibesi

Maddede sayılı suçlardan daha ehemmiyetsiz olmayan casusluk suçunun hususî vasıtalarla işlemek için ittifak edenler hakkında ceza vermek imkânı olmadığından atıf maddeleri meyanına 129 uncu maddenin de ithali lüzumlu görülmüştür. Bundan başka birinci bentte bir hata neticesi olduğu anlaşılan 126 rakamı 125 olarak tashih olunmuştur.

178 inci madde esbabı mucibesi

Ceza kanunumuzun 492 ci maddesinde kabristan, türbe ve mezarların muhafaza veya tezyini için konulmuş veyahut cesetle defnedilmiş eşya hakkında irtikâp edilen hırsızlık suçları hakkında cezaî hükümler vazedilmiş olduğu halde kanunun tedvininde her nasılsa 178 inci maddeye de aslında mevcut olmayan (veya ölü ile beraber gömülen eşyayı çalarsa) fıkrası dercedilmiş ve binnetice ceza kanunumuzda bir suç için iki muhtelif ceza tayin edilmiştir. Mezkûr tenakuza nihayet vermek için 178 inci maddedeki hırsızlığa müteallik fıkra ve kelimeler çıkarılmış ve bu hususa ait hükümler taallûku hasebile hırsızlık hakkında müeyyideler vazedenden 10 uncu bapta bırakılmıştır.

201 inci madde esbabı mucibesi

İtalyan ceza kanununun 165 inci maddesinin mukabili olan 201 inci maddenin aslında sanat veya ticaretin serbestisini menetmekten başka tehdit etmek veya kanunumuza alınmayan mezkûr kanunun 166 ncı maddesinde yazılı işlerin tatiline sebep olmak halleri de ceza tehdidi altına alınmıştır. Mezkûr madde hükümlerinin de Türk ceza kanununa alınması muvafık görülerek 201 inci madde bu suretle değiştirilmiştir.

202, 204, 208, 212, 213, 214, 220, 221 inci maddeler esbabı mucibesi

Devlet idaresi aleyhine işlenen zimmet, rüşvet, irtikâp gibi suçlara mevzu bulunan ceza hükümleri kâfi müeyyide teşkil edemediği ve işlenen fiil ile tatbik olunan cezalar arasında bir nisbet görülemediği tatbikatla anlaşıldığından bu suçlara ait ceza miktarları çoğaltılmak suretile 202, 204, 212, 213, 214, 220, 221 inci maddeler değiştirilmiştir.

208 inci maddedeki sürgün cezası suçun mahiyetine nazaran hapse tahvil edilmek suretile bu madde de değiştirilmiştir.

254 üncü madde esbabı mucibesi

Aslında bu maddenin esbabı müşeddidesi kendisine merbut olduğu halde kanunumuzda bir kısım esbabı müşeddide bu maddede yazılmış diğer kısmı da 258 inci maddede tekrar edilmiştir. Ancak esbabı müşeddidenin tekrarı mahiyetinde olan aksamı ceza miktarı itibarile de 254 üncü madde ile hali tenakuzdadır. Bunun için madde aslına irca edilmiş ve esbabı müşeddidesi toplu olarak 254 üncü maddeye dercolunmuştur.

258 inci madde esbabı mucibesi

Maddenin ilk kısmı yerine aslında kanunumuzda mevcut olmayan memurlara mukavemet suçu bulunduğu ve maddenin esbabı muhaffifei kanuniyeden bâhis mütebaki aksamı bu suça matuf olduğu halde kanunun tedvini esnasında; ilk kısım kaldırılarak yerine 254 üncü maddede yazılı esbabı müşeddidenin derci ve maddenin esbabı muhaffifei kanuniyesinin de bütün maddelere teşmili suretile kanunun maksat ve gayesi hududunun tecavüz ettirildiği tatbikatla anlaşılmış olduğundan maddenin ilk kısmı aslına tebaan 254 üncü maddeye nakil ve bunun yerine de aslındaki memurlara mukavemet suçu ikame ve esbabı muhaffifei kanuniye de bu son suça hasredilmiştir.

267 inci madde esbabı mucibesi

Maddenin aslında vazifenin ifasından dolayı olmayıpta vazife esnasında vaki hareketlerde ceza indirilmek suretile vazife esnasında ve ifa ettiği vazifeden dolayı yapılan hakaretlerle mücerret vazife esnasında yapılan hakaretler tefrik edildiği halde kanunun tedvininde her nasılsa cezanın tahfifi yerine teşdidi cihetine gidildiğinden madde aslına göre düzeltilmiştir.

271 inci madde esbabı mucibesi

Maddede yalnız mağdurun sıfatı nazara alınarak kırılan Devlet nüfuzuna göre derece derece müeyyideler konmuştur. Filin vehamet ve şiddeti nazarı itibara alınmamıştır. Binnetice fili müessirin pek hafif olması halinde yalnız mağdurun sıfatı nazara alınacağı için verilecek cezalar adalet kaidelerini ihlâl edecek kadar ağır; fili müessirin pek şiddetli olması halinde de yine mücerret mağdurun sıfatı esas tutulacağı için verilecek ceza amme hukukunu ihlâl edecek kadar hafif kalmaktadır. Tatbikatta hâsıl olan bu mahzuru ortadan kaldırmak için maddeye hem mağdurun sıfatına ve hem de filin şiddetin göre ceza tayini esas vazedilmek suretile sabit ceza usulünün ve filin şiddetinin nazarı itibara alınmamasının tevhit ettiği mahzurlu neticeler bertaraf edilmiştir.

284 üncü madde esbabı mucibesi

Ceza kanununun 284 üncü maddesinde bir ilâm ile mahkûm olan kimsenin yerine kendini koyanlar hakkında ceza verileceği yazılı olmasına binaen mezkûr madde hükmünün ancak mahkeme kararile hapis haneye girenler hakkında tatbik edilebilip tahsili emval kanunu hükmüne tevfitkan hapsen tazyikleri icap eden şahıslar yerine kendini koyanlar hakkında tatbikine imkân olmadığından her şekle şamil bir surette bu madde değiştirilmiştir.

285 inci madde esbabı mucibesi

Mezkûr maddenin birinci fıkrasında yazılı ceza miktarı diğer suçlarla mukayese olunarak mahiyeti itibarile çok az görüldüğünden bu fıkradaki cezanın aşağı haddi çoğaltılmak suretile mezkûr madde değiştirilmiştir.

296 inci madde esbabı mucibesi

Cezası haptisten aşağı olmamak üzere işlenmiş olan bir cürmün işlenmesinde ne doğrudan doğruya ve ne iştirak suretile methali olmadığı halde mücerret işlendikten sonra onu gizlemeğe ve Hükümetin tahkikatını yanlış yola sevketmeğe yarayacak her hangi bir harekette bulunanlar için 296 inci maddede yazılı ağır hapis cezası bir çok hallerde asıl failin gördüğü cezaya nisbetle ağır düştüğünden bunu da faile verilecek cezanın dörtte biri nisbetinde bir hadde indirmek lâzımgelmıştır.

Altıncı babın birinci ve ikinci fasıllarındaki tadillerin esbabı mucibesi

20 nisan 1929 tarihinde Cinevrede aktolunup Türkiyenin de iltihakı tensip edilen sahte para imalinin menine dair olan mukavelenamenin (3, 4, 5) inci maddeleri kalpazanlık suçlarının mevzuu olan paranın millî veya yabancı Devlet parası olması ve bu suçların memleketimizde veya yabancı memleketlerde işlenmesi arasında hiç bir fark gözetilmeksizin doğrudan doğruya takip ve tecziye edilmesini icap ettirdiğinden mukavelenamenin bu maddelerine göre türk ceza kanununun altıncı babının birinci faslına dahil olan suçların yeni baştan tetkikine lüzum görüldü.

Türk ceza kanununun altıncı babının (kalpazanlık ve evrakı naktiye sahtekârlığı) başlığı altındaki birinci faslına (Devlete ait mühür ve damgalarla sair alâmetlerin taklidi) başlıklı ikinci faslına dahil suçların tertip ve tasnifinde meselâ birinci faslıda bulunması lâzımgelen kıymetli evrak sahtekârlığına dahil olan maddelerin ikinci fasla girdiği ve bu suretle iki fasıl arasında alâka ve insicam noktai nazarından bazı karışıklıklar mevcut olduğu, mühür ve damga taklidi hakkındaki ikinci faslın ihtiva etmesi lâzımgelen bazı hükümlerden mahrum bulunduğu görülerek mukavelenameyi imza eden İtalya Devletinin mukaveleyi imzadan sonra neşrettiği ceza kanunu esas tutularak mezkûr birinci ve ikinci fasıllar yeniden tanzim edilmiş ve bu suretle takip ve tecziye hususunda millî ve yabancı paralar arasındaki fark tamamile kaldırılmıştır. Değiştirilen altıncı maddenin son fıkrasile kalpazanlığa mütedair suçların memlekette veya yabancı memleketlerde irtikâp edilmesi takip ve tecziye noktai nazarından müsavi tutulmuş ve seksen yedinci maddeye ilâve olunan bir fıkra ile de kalpazanlık suçlarından dolayı yabancı memleket mahkemelerinden verilen hükümlerin tekerrüre esas tutulması temin edilmiş-

tir. Bunlardan başka, hükümleri tevsi edilen bu iki fasıl ile Devletin mali ve iktisadi vaziyeti daha ziyade tahtı temine alınmıştır.

348 inci madde esbabı mucibesi

Maddede yazılı atıf numaralarının taallük ettiği maddelerde varaka aslı veya aslın ziyar takdirinde kanunen makamına kaim sureti mevzu bahis olmadığına göre bu yanlış atıflar neticesinde 339, 340, 342 inci maddelerde yazılı evrakı ortadan kaldıranlar hakkında kanunumuzda müeyyide bulunmadığı tatbikatta nazarı dikkati celbetmiş olduğundan atıf numaraları düzeltilerek maddeye kabiliyeti tatbikiye vermiştir.

354 üncü madde esbabı mucibesi

Hatıra binaen rapor vermek suçu hakkında kanunumuzda mevcut para cezasına aslında olduğu gibi hapis cezası da ilâve olunmak suretile mezkûr madde değiştirilmiştir.

423 üncü madde esbabı mucibesi

Sakit olan bir davanın tekrar ikamesi ceza kaideleriyle kabili telif olmadığından bu kelime yerine tecil istilâhı konmuştur. Amme davasının boşanma dolayısıyla avdet ettiği hallerde mahkemece mukaddema hüküm verilmişse tekrar duruşmaya lüzum kalmaması için verilmiş olan cezanın çektirileceği hakkında maddeye bir fıkra ilâve edilmiştir.

441 inci madde esbabı mucibesi

Zinadan suçlu kadın olduğu halde şeriki olan erkeğe ceza veren kanunumuzun suçlu erkek olduğu halde şerikine ceza tatbik edilmemesi adalet esaslarına uygun görülemediğinden mezkûr madde aslında olduğu gibi suçta şerik olan kadın hakkında da ceza tatbik edilmek suretile değiştirilmiştir.

449 uncu madde esbabı mucibesi

Birinci bentteki analık, babalık, evlâtlık tabirleri kanunu medenî hükmünce evlât edinme suretile teessüs eden hukukî münasebet ve alâkayı ifade etmekte olduğundan maddenin şümülü haricinde kalan üvey ana, üvey baba, üvey evlât katilleri hakkında da aynı esbabı müşeddidei kanuniye kabul edilmiştir.

450 inci madde esbabı mucibesi

Kanunumuzda ana, baba, büyük ana, büyük baba katilleri hakkında ölüm; evlâtlık, üvey evlât katilleri hakkında 18 sene ağır hapis cezası kabul edilmiş olmasına nazaran babasını öldüren bir suçlunun vaziyetinden daha hafif olmayan oğlunu öldüren kimseler hakkında da ölüm cezası vazedilerek kanunun boşluğu doldurulmuş ve nisbetsizlik bertaraf edilmiştir.

452 inci madde esbabı mucibesi

Ceza kanununun 456 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yazılı tatili uzva sebebiyet verenler hakkında tatbik olunacak ceza ile 452 inci maddede katil kastile olmayan darp ve cerh veya müessir bir fiilden ölüm husule geldiği takdirde verilecek ceza arasındaki nisbetsizlik adalet prensiplerine uygun görülemediğinden 452 inci madde cezanın aşağı hadleri çoğaltılmak suretile değiştirilmiştir.

456 ncı maded esbabı mucibesi

Tatbikatta merci ve usulü naktasından bir çok ihtilâflara sebep olan mezkûr maddenin son fıkrası bu suretle değiştirilerek maddeye vuzuh verilmiştir.

457 inci madde esbabı mucibesi

449 ve 450 inci maddelerin iki numaralı bendinde yazılı haller değiştirilen 271 inci madde ile temin edilmiş olduğundan mezkûr maddeye uygun şekilde bu madde de değiştirilmiştir.

Zehirlemek suretile yapılan cismanî eczalar hakkında da katilde olduğu gibi esbabı müşeddide vazedilmiştir

Kanunumuzun aslında fili müessir 450 inci maddede yazılı sarahat dahilinde ika edildiği takdirde

ceza arttırıldığı halde kanunumuzda bu hususta bir hüküm mevcut olmadığı tatbikatta nazarı dikkati celbetmiş ve ancak mebuslar hakkında 271 inci maddede daha ağır esbabı müşeddide kabul edilmiş olduğundan mezkûr ikinci bent istisna edilerek 450 inci maddenin diğer bentlerinde yazılı şerait dahilinde fili müessir ika edenlerin cezaları arttırılmıştır.

463 üncü madde esbabı mucibesi

Tedbirsizlik, dikkatsizlik ve saire dolayısıyla bir adamın ölümüne sebebiyet veren bir kaç kişiden hangisinin faili aslı olduğu tayin edilmeyen hallerde de darp ve katil fiillerinde olduğu gibi cezanın bir nisbet altında indirilmesini temin için maddeye 455 inci maddedeki haller ilâve olunmuştur.

470 inci madde esbabı mucibesi

Dövmek ve yaralamak suretile çocuk düşürtenler hakkında 456 inci maddede dahi cezai müeyyide bulunmasına nazaran kanunun bir fiil için muhtelif iki ceza tayini gibi mütenakız hükümlerini bertaraf etmek için bu maddedeki dövmek ve yaralamağa ait kayitler kaldırılmıştır.

478 inci madde esbabı mucibesi

Maddedeki fena muamele kaydinden maksat darptan maada fiil ve hareketler olmasına göre haddi asgarî itibarile darp cezalarile maznun aleyhine nisbetsiz görülen 478 inci maddedeki bir aydan 30 aya kadar hapis cezası yerine aslında olduğu gibi 30 aya kadar hapis cezası tayin edilmekle haddi asgar tahfif edilmiştir.

491, 492, 493 üncü maddeler esbabı mucibesi

Ceza kanununun hırsızlık faslında yazılı cürümlere verilen cezalar bazı hallerde bu cürümlerin mahiyetlerindeki vehamet derecelerile mütenasip ve mütenazır olmadığı gibi bazı hallerde bir maddenin bentleri arasında hükümce tedahül vücudu da tatbikatta kanun maksadının lâyükile anlaşılmasına mâni teşkil eylediği cihetle bunların yeni baştan bir tetkik ve tasnife tâbi tutulması bu noktadan zarurî görülmüş ve 491, 492, 493 üncü maddeler bu maksatla yeniden kaleme alınmıştır.

512 nci madde esbabı mucibesi

Eşyayı cürmiyeyi satın alan ve saklayanlar hakkında maddede tayin edilen sabit ceza kaldırılarak yerine eşyanın taallük ettiği cürmün şiddetine göre mütehavvil ceza konmak suretile tatbikatta bazan pek hafif, bazan çok ağır bir ceza teşkil eden sabit cezanın mahzurları bertaraf edilmiştir .

519 uncu madde esbabı mucibesi

Son fıkra takibat icrasından bahsetmekte ve halbuki madde cezai takibatı değil evvelki maddenin hukukî neticesini tedvin etmekte olduğundan mezkûr son fıkra kaldırılmak suretile madde tadil edilmiştir.

Ceza kanununa ilâve edilen maddeye ait esbabı mucibe

Ceza M. U. K. nun 151 inci maddesinin son fıkrasında yazılı şahsî dava ve şikâyetname tabirlerinin bir olup aynı hükümlere tâbi bulunduğu hakkındaki kayit tatbikatta mezkûr fıkranın suçların ihbarına taallük eden 151 inci maddeye munhasır olup ceza kanununda yazılı şikâyet, şikâyetname, şahsî dava tabirlerine şümulü olup olmadığı hakkında tereddütler hâsıl olduğundan tatbikatta teşevvüşe mâni olmak maksadile bu tabirlerin bir olup aynı hükümlere tâbi bulunduğunu tesbit için mezkûr ıstılahlar yerine yazı ile şikâyete ıstılahı konmuştur.

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türk ceza kanununun bazı maddelerini değiştiren kanun lâyhası

MADDE 1 — Ceza kanununun 4 üncü maddesi şu suretle değiştirilmiştir:

Bir Türk veya yabancı, yabancı memleketlerde Türkiye Devletinin emniyetini bozan bir fiili irtikâp eylemleri ve türk ceza kanununun altıncı babının birinci fıslındaki 316, 317, 318, 319, 320, 323, ve 324 üncü maddelerde ve ikinci fıslındaki 332 ve 333 üncü maddelerde yazılı suçları işlerse hakkında resen takibat yapılarak bu maddelerde yazılı cezalarla cezalandırılır.

Bunlar hakkında yabancı memleketlerde evvelce hüküm verilmiş olsa bile suç milli paraya taallük ettiği takdirde Adliye vekilinin talebi üzerine Türkiyede tekrar muhakeme olunur.

Yabancı memleketlerde Türkiye namına memuriyet veya vazife deruhte etmiş olupta bu memuriyet eğer vazifeden dolayı bir cürüm işleyen kimse hakkında Türkiyede takibat yapılır.

MADDE 2 — Ceza kanununun 6 ncı maddesi şu suretle değiştirilmiştir:

Dördüncü maddede yazılı cürümlerden başka bir ecnebi türk ceza kanununca asgarî haddi bir seneden eksik olmayan ve şahsî hürriyeti tahdit eden bir cezayı müstelzim cürmü ecnebi memlekette Türkiyenin veya bir Türkün zararına işlediği ve kendisi Türkiyede bulunduğu takdirde Türk ceza kanunu mucibince ceza görür. Fakat bu cezanın üçte biri indirilir ve ölüm cezasına bedel yirmi sene ağır hapis cezası tatbik olunur.

Ancak bu bapta takibat icrası Adliye vekilinin talebine veya mutazarrır olan şahsın şikâyetine bağlıdır.

Eğer cürüm diğer bir ecnebinin zararına işlenmiş ise fail Adliye vekilinin talebi üzerine aşağıdaki şartlar dairesinde birinci fıkrada beyan olunan ahkâma göre cezalandırılır:

1 - Türk kanununca hürriyeti tahdit eden ve asgarî haddi üç seneden aşağı olmayan cezayı müstelzim bir fiil olmak,

2 - İadei mücrimin muahedesi bulunmamak veyahut iade keyfiyeti ne cürmün irtikâp edildiği mahallin ve ne failin mensup olduğu devletin, hükümeti tarafından kabul edilmemiş bulunmak,

Bir Türk veya yabancı Türk ceza kanununun sekizinci babının üçüncü fıslındaki suçları ya-

bancı memleketlerde işlerse resen takibat yapılarak bu fıslı yazılı maddelerdeki cezalarla cezalandırılır.

MADDE 3 — Ceza kanununun 13 üncü maddesi şu suretle değiştirilmiştir:

Ağır hapis cezası müebbet veya muvakkattir. Müebbedi ölüncüye kadar devam eder. Muvakkat ağır hapis kanunda hilâfı gösterilmedikçe üç seneden yirmi seneye kadardır. Her iki hali çalışmak mecburiyetile ve aşağıdaki kaidelere tevfiiki hareket suretile bu cezalara mahsus müesseselerde çektirilir.

MADDE 4 — Ceza kanununun 14 üncü maddesi şu suretle değiştirilmiştir:

Beş sene ve daha fazla ağır hapse mahkûm olupta cezasının yarısını hüsnühal ile geçiren şahsın geri kalan müddetini hapisanelere bağlı ziraat ve sanat müesseselerinden birinde veyahut Hükûmtin idaresi veya nezareti altında âmme menfaatlerine uygun işlerde çalışarak geçirmesine müsaade olunur. Eğer mahkûmun hüsnühareketi devam etmezse bu müsaade kaldırılır. Bu hizmet sırasında kaçanlar hakkında hapisaneden kaçanlara mahsus ceza altında bir arttırılarak hükmolunur.

MADDE 5 — Ceza kanununun 15 inci maddesi şu suretle değiştirilmiştir:

Kanunda hilâfı yazılı olmadıkça hapis cezası üç günden beş seneye kadardır. Buna mahsus müesseselerde çektirilir.

Mahkûm, mahpus bulunduğu müessesede gördürülmekte olan işlerden istidadına ve eski meşguliyetlerine en uygun olan işi intihap edebilir.

Ceza bir seneyi geçmiyorsa bulunduğu kaza tevkifhanesinin buna mahsus kısmında çektirilebilir.

MADDE 6 — Ceza kanununun 36 ncı maddesi şu suretle değiştirilmiştir:

Mahkûmiyet halinde cürüm veya kabahatte kullanılan veya kullanılmak üzere hazırlanan veya fiilin irtikâbından husule gelen eşya fiilde methali olmayan kimselere ait olmamak şartile mahkemece zabt ve müsadere olunur.

Kullanılması, yapılması, taşınması, bulundurulması ve satılması cürüm veya kabahat teşkil eden eşya bir ceza mahkûmiyeti olmasa

ve faile ait bulunmasa bile mutlaka zabt ve müsadere olunur.

Taşınması memnu olmayan silâhların ruhsatsız taşınması halinde zabt ve müsadere hükmolunur.

MADDE 7 — Ceza kanununun 46 ncı maddesi şu suretle değiştirilmiştir:

Cürmü işlediği zamanda şuurunu veya hareketinin serbestisini selbedecek surette akli malûliyete müptelâ olan kimseye ceza verilemez. Şu kadar ki bu şahsın serbest bırakılması tehlike olduğu mahkemece takdir edilirse hakkında muamelei kanuniye icra edilinceye kadar muhafaza edilmek üzere ait olan makama teslimini mahkeme emreder.

MADDE 8 — Ceza kanununun 87 nci maddesi şu suretle değiştirilmiştir:

Geçen maddelerin tatbikatında:

1 - Kabahat filinden dolayı sadır olan hükümler bir cürüm vukuunda ve cürme müteallik hükümler kabahat vukuunda,

2 - Tedbirsizlik ve dikkatsizlik ve meslek ve sanatın icrası hususunda tecrübesizlik ve emirlerle nizamla riayetsizlik neticesi olarak işlenen cürümler diğer cürümler mukabilinde ve sair cürümler bunlar mukabilinde,

3 - Sırf askerî cürümler hakkında sadır olan hükümler,

4 - Ceza kanununun altıncı babının birinci faslındaki 316, 317, 318, 319, 320, 324, 331, 332 ve 333 üncü maddelerde yazılı suçlardan dolayı verilen hükümler müstesna olmak üzere yabancı memleket mahkemelerinden verilen hükümler,

Tekerrüre esas olamaz.

MADDE 9 — Ceza kanununun 105 inci maddesi şu suretle değiştirilmiştir:

Hukuku âmme davasını kesen sebepler dava müruru zamanını 102 nci maddede ayrı ayrı tayin edilmiş olan müddetlerin yarısının ilâvesile baliğ olacağı müddetten fazla uzatamaz.

Kabahatlerde müruru zaman takibat ile kesilir. Fakat takibat tarihinden itibaren 102 nci maddenin 5 inci ve 6 ncı bentlerinde yazılı müddetler zarfında mahkûmiyet kararı verilmiş olursa hukuku âmme davası düşer.

MADDE 10 — Ceza kanununun 143 üncü maddesi şu suretle değiştirilmiştir:

Türkiyede oturan bir Türk veya yabancı harp

zamanında düşman bir devlete veya memurlarına doğrudan doğruya veya bilvasıta mühimmat veya Türkiye Devletini mutazarrır kılabilecek sair vasıtalar tedarik ve ita eylerse üç seneden on seneye kadar hapis cezasına mahkûm olur ve bundan başka kendisinden iki yüz liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezası alınır.

MADDE 11 — Ceza kanununun 171 inci maddesi şu suretle değiştirilmiştir:

125, 128, 129, 146, 147, 149, 156 ncı maddelerde yazılı suçlardan birini veya bazılarını hususî vasıtalarla işlemek üzere bir kaç kişi aralarında gizlice ittifak ederlerse bunlardan her biri aşağıda yazılı cezaları görür:

1 - Yukarıdaki fıkrada yazılı ittifak 125, 128, 129 ve 156 ncı maddelerde yazılı cürümlerin yapılmasına dair ise sekiz seneden on beş seneye kadar ağır hapis cezası hükmolunur.

2 - Bu ittifak 146, 147 nci maddelerde gösterilen cürümlerin icrasına müteallik ise dört seneden on iki seneye ve 149 uncu maddede gösterilen cürümlerin icrasına ait ise üç seneden yedi seneye kadar ağır hapis cezası verilir.

Cürmün icrasına ve kanunî takibata başlanmazdan evvel bu ittifaktan çekinenler ceza görmezler.

MADDE 12 — Ceza kanununun 178 inci maddesi şu suretle değiştirilmiştir:

Bir kimse bir ölünün naş ve kemikleri hakkında hakaret yapar yahut tahkir maksadile veya sair gayrimeşru bir maksada mebni tamamen veya kısmen birinin naşını yahut kemiklerini alırsa iki aydan iki seneye kadar hapsolunur ve otuz liradan iki yüz liraya kadar ağır para cezası alınır. Bunlar haricinde olarak bir kimse bir ölünün naşını tamamen veya kısmen alır veya resmen ruhsat almaksızın bir naşı mezardan çıkarır yahut kemiklerini alırsa bir aydan iki aya kadar hapis ve elli liraya kadar ağır para cezası alınır.

Eğer bu cürüm kabristana veya ölü gömilmeye mahsus sair mahallere memur olan yahut kendilerine naş ve kemikler tevdi olunan kişiler tarafından irtikâp olunursa birinci surette ceza üç aydan üç seneye kadar hapis ve on boş liradan elli liraya kadar ağır para cezası ve ikinci surette bir aydan üç aya kadar hapis ve elli liraya kadar ağır para cezası alınır.

MADDE 13 — Ceza kanununun 201 inci mad-

desi şu suretle değiştirilmiştir :

Her kim, cebrü şiddet veya tehdit ile veya her ne suretle olursa olsun sanat veya ticaret serbestisini tahdit veya menederse bir aydan iki seneye kadar hapis ve otuz liradan yüz elli liraya kadar ağır para cezasına mahkûm olur.

Her kim cebrü şiddet veya tehdit ile gerek ameleyi ve gerek ticaret ve sanat sahiplerini veya müteahhitleri yevmiyeleri azaltıp çoğaltmaya veyahut evvelce kabul edilen şartlardan başka şartlar altında mukaveleler kabulüne icbar etmek maksadile bir işin tatiline veya nihayet bulmasına sebebiyet verir veya tatilin devamına amil olursa altı aydan beşe seneye kadar hapis ile cezalandırılır.

MADDE 14 — Ceza kanununun 202 nci maddesi şu suretle değiştirilmiştir :

Kendisine tevdi olunan veya vazife dolayısıyla muhafazası altında bulunan para veya para hükündeki evrak ve senetleri ve sair malları zimmetine geçiren veya mal edinen memur bir seneden üç seneye kadar hapsolunur ve hâsıl olan zarar kendisine ödettilir.

Eğer vaki olan zarar muhakeme edilmezden evvel fail tarafından tamamen ödenmiş olursa ceza yarısına kadar indirilir ve eğer hüküm verilmeyen evvel tamamen ödenirse ceza üçte biri miktarı indirilir.

Faile aynı zamanda bir seneden üç seneye kadar memuriyetten mahrumiyet cezası da verilir.

MADDE 15 — Ceza kanununun 204 üncü maddesi şu suretle değiştirilmiştir :

Devlet emvalinin murakabesi veya teftişile mükellef olupta vazifelerini yapmayı ihmal ederek zimmetin vukuuna veya artmasına sebep olanlar yüz liradan bin liraya kadar ağır para cezasile cezalandırılmakla beraber zararın ödenmesinden dahi hep birlikte mesul olurlar.

MADDE 16 — Ceza kanununun 208 inci maddesi şu suretle değiştirilmiştir :

Devlet memurlarından her kim idaresine ve nezaretine memur oldukları işlerde devlet için az veya çok eşya ve malzeme alım ve satımında gizli ve aşikâr gerek doğrudan doğruya kendisi gerek başkası vasıtasile veya ortaklık suretile kendi kazancı için ticaret eder veya imalât ve inşaatı götürü şekilde deruhde edenlere ortak olursa bir seneden beş seneye kadar hapis cezasile cezalandırılır ve bir seneden iki seneye ka-

dar memuriyetten mahrumiyet cezası hükmolunur.

Eğer bu gibi alış verişte komisyon alır yahut nakit ve meskûkât mübadelesinde kazanç yaparsa üç seneden beş seneye kadar hapis cezasile cezalandırılır ve bir seneden üç seneye kadar memuriyetten mahrumiyet cezası da hükmolunur.

MADDE 17 — Ceza kanununun 212 nci maddesi şu suretle değiştirilmiştir :

Kanunen ve nizamen yapmağa mecbur olduğu şeyi yapmak ve yapmamaya mecbur olduğu şeyi yapmamak için rüşvet alan veya bir vait ve taahhüt kabul eden kimse bir seneden beş seneye kadar hapsolunur.

Şu kadar ki neticeten memurun mensup olduğu dairesinin alâkadar bulunduğu mukavele ve taahhütlere girişilmiş veya memuriyet, maaş, nişan ve sair rütbe ve mansıplar tevcih edilmiş yahut kanun ve nizama muhalefet vukubulmuş ise hapis müddeti iki seneden beş seneye kadardır.

MADDE 18 — Ceza kanununun 213 üncü maddesi şu suretle değiştirilmiştir :

Kanunen ve nizamen yapmağa mecbur olduğu şeyi yapmamak veyahut yapmamağa mecbur olduğu şeyi yapmak için rüşvet alan veya bir vait ve taahhüt kabul eden kimse iki seneden beş seneye kadar hapsolunur.

Şu kadar ki mürteşinin bu hareketi neticesinde memuriyet, maaş, nişan ve sair rütbe ve mansıplar tevcih edildiği veyahut hakkı ihlâl eden veya zarar veren bir hal vücude gelmiş bulunduğu takdirde hapis cezası üç seneden aşağı olamaz.

MADDE 19 — Ceza kanununun 214 üncü maddesi şu suretle değiştirilmiştir :

Hâkimler ve müstantık ve müddeiumumî veya muavinleri tarafından velev kanunî vazifelerini ihlâl etmeyecek bir mukavele zımnrnda muhik ve meşru bir iş için rüşvet ahzi iki seneden üç seneye kadar hapis cezasını istilzam eder. Kanunun hilâfı muamele icrası için vaki olacak irtişalarından dolayı cezanın en azı üç senedir.

MADDE 20 — Ceza kanununun 220 nci maddesi şu suretle değiştirilmiştir :

Yukarıda sayılan kimselerden birine kanu-

nen yapmağa memur olduğu şeyi yapmamak yahut yapmamağa mecbur olduğu şeyi yapmak için rüşvet vait ve teklif ve ita eden kimsenin bu hareketi, kanun ve nizama vukubulan muhalefetin derecesine ve istenilen şeyin kısmen veya tamamen yapılmış olup olmamasına göre bir seneden beş seneye kadar hapis cezasını istilzam eder.

MADDE 21 — Ceza kanununun 221 inci maddesi şu suretle değiştirilmiştir:

Raşinin itma ve ifsat ettiği kimse hâkim ve müstantık ve müddeiumumî ve muavinleri olduğu veya mahkemeler ve daireler tarafından mahsus bir vazife ile tanzif veyahut iki taraftan tahkim kılınan kimselerle noter ve avukat ve dava vekili bulunduğu takdirde kanun ve nizama vukubulan muhalefetin derecesine göre raşi bir seneden üç seneye kadar hapsolunur.

Şu kadar ki bu muhalefet neticesinde velev cerh ve tadili ve ıslahı kabil bir karar ile bir şahsın meni muhakemesi veya beraeti veya masumun mahkûmiyeti veya başka bir cürmün işlenmesi kabilinden haller husule gelmiş bulunursa raşinin cezası mürteşi için kanunen muayyen olan cezanın yarısından üçte ikisine kadar tayin olunur.

MADDE 22 — Ceza kanununun 254 üncü maddesi şu suretle değiştirilmiştir:

Resmî meclislerin azasından veya hükümet memurlarından biri hakkında vazifesine müteallik bir işi yapmağa veyahut yapmamağa icbar için şiddet veya tehdit gösteren kimse bir seneden üç seneye kadar hapis cezasile cezalandırılır.

Eğer fiil silâhla işlenmişse iki seneden beş seneye kadar hapis ve eğer beş kişiden ziyade silâhlı kimseler tarafından bilittifak işlenir veya silâhsız ve ittifaksız olsa bile on ve ondan ziyade toplanmış kimseler tarafından yapılırsa üç seneden on seneye kadar hapis cezası verilir.

MADDE 23 — Ceza kanununun 258 inci maddesi şu suretle değiştirilmiştir:

Bir memura veya ona yardım edenlere memuriyetine ait vezaifi ifa sırasında cebrü şiddet veya tehdit ile mukavemet eden kimse üç aydan bir seneye kadar hapse mahkûm olur.

Eğer fiil silâhla işlenmiş ise hapis bir seneden üç seneye kadardır ve eğer beş kişiden fazla silâhlı veya on ve daha fazla silâhsız kimseler ta-

rafından birlikte işlenmiş ise - aralarında evvelce ittifak olmasa bile - iki seneden yedi seneye kadar hapis cezası verilir.

Eğer fiil, kendini veya akarabasını hapis ve tevkiften kurtarmak maksadile vaki olmuş ise birinci fıkradaki hal için bir aydan altı aya ve ikinci fıkrada yazılı hal için üç aydan bir seneye ve üçüncü hal için iki seneden beş seneye kadar hapis cezası verilir.

Eğer memur vazifesini tecavüz ederek keyfî hareketile işbu muameleye mahal vermişse fail hakkında geçen maddelerdeki ceza yarından üçte bire kadar indirilir.

MADDE 24 — Ceza kanununun 267 nci maddesi şu suretle değiştirilmiştir:

Yukarıdaki maddede beyan olunan fiiller, bir vazifenin ifasından dolayı olmayıpta vazife esnasında vaki olursa tayin olunacak ceza üçte birden yarıya kadar indirilir.

MADDE 25 — Ceza kanununun 271 inci maddesi şu suretle değiştirilmiştir:

Her kim resmî sıfatı haiz olan bir memura vazifesini icra ederken veya icra ettiği vazifeden dolayı cismen eza verecek veya hastalığına sebep olacak müessir bir fiil işlerse 456 nci maddeye göre verilecek cezalar aşağıda gösterilen suretlerle arttırılır:

1 - Eğer memur 266 nci maddenin birinci bendinde gösterilen kimselerden ise ceza altıda birden üçte bire kadar, ve ikinci bendinde gösterilen kimselerden ise üçte birden yarıya kadar, ve üçüncü bendinde gösterilen kimselerden ise bir misli arttırılır.

2 - Eğer fiil 268 inci maddede yazılı hal ve zamanlarda işlenmiş olursa fiilin istilzam ettiği cezaya bir misli zammolunur. Hiç bir halde yapılacak zam altı aydan aşağı olamaz.

Bu maddede yazılı hallerde takibat şikâyete bağlı değildir.

MADDE 26 — Ceza kanununun 284 üncü maddesi şu suretle değiştirilmiştir:

Başkasının yerine kendini koyarak hapishaneye giren şahıs bir aydan bir seneye kadar hapis cezasile cezalandırılır.

MADDE 27 — Ceza kanununun 285 inci maddesi şu suretle değiştirilmiştir:

Her kim adliyeye veya işi adliyeye vermeye mecbur olan bir memura, ihbarname veya şikâ-

yetname vererek suçsuz olduğunu bildiği bir kimseye gareze mebni bir cürüm isnat eder yahut o kimse aleyhinde böyle bir cürümün maddesi eser ve delillerini tasni ederse isnat eylediği cürümün nevi ve mahiyetine ve tasni eylediği delillerin kuvvetine göre üç aydan üç seneye kadar hapsolunur.

Bu isnat kendine iftira olunan kimsenin tev-kifi gibi şahsî hürriyeti tahdit eden bir halin hudusuna sebep olmuş ise müfteri hakkında bir seneden beş seneye kadar hapis cezası hükmolunur.

Kendine iftira olunan kimse hakkında üç seneden fazla hürriyeti tahdit eden bir ceza ile mahkûmiyeti mutazammın bir hüküm sadır olmuş ise müfteri hakkında on beş seneyi tecavüz etmemek üzere aynı ceza hükmolunur.

Eğer mağdurun mahkûmiyeti müebbet ağır hapis ise müfteri on beş seneden aşağı olmamak üzere hapis cezası ile cezalandırılır.

Ve eğer mahkûmiyet ölüm cezasını müstelzim olmuş ve infaz edilmiş ise müfteriye aynı ceza verilir. Henüz infaz edilmemiş ise müebbet ağır hapis cezası hükmolunur.

Yukarıdaki fıkralarda yazılı olan cürümün faili, mağdur hakkında takibat icra olunmaksızın bu isnadından rücu eder veya tasni itiraf ederse yukarıda yazılı cezaların altında biri hükmolunur ve ceza müebbet ağır hapis ise on seneye indirilir ve isnattan rücu veya tasniin itiraf olunması takibata başlandıktan sonra vâki olursa asıl cezanın üçte ikisi indirilir ve müebbet ağır hapis yerine yirmi sene ağır hapis cezası tayin olunur.

MADDE 28 — Ceza kanununun 296 nci maddesi şu suretle değiştirilmiştir:

Her kim hapis cezasından aşağı olmayan cezayı müstelzim bir cürüm işlendikten sonra mezkûr cürümün icrasında failerle evvelce iştiraki olmaksızın bir kimsenin o cürümden istifadesini temine ve Hükûmetçe icra olunacak tahkikatı yanlış yola sevketmeye ve Hükûmetin taharriyatına ve hükmün icrasına karşı faili gizlemeye yardım eder ve keza her kim bu cezaları istilzam eden bir cürümün eser ve delillerini mahveyley yahut bunları bir suretle tağyir ve tahrif eylerse asıl cürüm failine verilen cezanın dörtte birile cezalandırılır. Hapisten aşağı cezayı istilzam eden bir suç zmnında yapılan bu kabil hareketlerden dolayı tertip olunacak ceza asıl fa-

ile verilecek cezanın dörtte birini geçmemek üzere yüz liraya kadar ağır para cezasıdır.

Bu fili usul ve furuunun ve karı veya kocasının ve kardeş veya kız kardeşinin lehinde olarak işleyen kimse cezadan muafıtır.

ALTINCI BAP

Ammenin itinatı aleyhine cürümler

MADDE 29 — Birinci fasıl tamamen kaldırılarak aşağıdaki şekilde yeniden yazılmıştır:

Birinci fasıl

Paralarda, itibarı âmme kâğıtlarında veya kıymetli damgalarda sahtekârlık

MADDE 316 — 1 - Memlekette veya yabancı memleketlerde kanunen tedavül eden milli veya yabancı paraları ve ziynet altınlarını taklit eden,

2 - Zâhiren daha yüksek bir kıymeti haiz göstermek için paraları tağyir eyleyen,

3 - Taklit veya tağyirde iştiraki olmaksızın taklit veya tağyir eden kimse veya mutavassıt ile anlaşılarak taklit veya tağyir edilmiş olan paraları memlekete sokan veya muhafaza eden veya her hangi bir suretle tedavüle koyan veya asıl fail ile tedavüle koyanlar arasında tavassutta bulunan,

4 - Tedavüle koymak maksadile taklit veya tağyir edilmiş olan paraları, taklit veya tağyir eden kimseden veya bu mütevassıttan satın alan veya her ne suretle olursa olsun alan,

Kimse, üç seneden on iki seneye kadar hapis ve bin liradan on bin liraya kadar para cezası ile cezalandırılır.

MADDE 317 — Yukarı maddedeki paraları her ne suretle olursa olsun kıymetini indirerek tağyir edenler veya tağyir edilmiş olan bu paralar hakkında yukarıki maddenin üç ve dört numaralı bentlerinde gösterilen fiilleri işleyenler üç seneden beş seneye kadar hapis ve beş yüz liradan bin liraya kadar ağır para cezasına mahkûm olurlar.

MADDE 318 — Evvelki maddelerde yazılı haller haricinde, tedavüle koymak için taklit veya tağyir edilmiş paraları memlekete sokan, satın alan, kabul veya muhafaza eden veya bunları her hangi bir suretle tedavüle çıkaran

kimse hakkında bu maddelerde yazılı olan cezalar üçte birden yarıya kadar indirilerek hükmolunur.

MADDE 319 — Yukarıki maddelerde yazılı olan fiiller Devletin, veya yabancı bir Devletin parasının kıymetten düşmesini mucip olmuş veya dahilde veya yabancı memleketlerde Devletin veya parası taklit edilen yabancı Devletin itibarını tehlikeye düşürmüş ise hükümlenilecek cezaya asıl cezanın altıda birinden yarısına kadar zammolunur.

MADDE 320 — Bilmeyerek aldığı taklit veya tağyir edilmiş olan paraları bilerek sarfeden veya başka suretle tedavüle çıkaran kimse altı aya kadar hapis ve elli liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezasına mahkûm olur ve her halde hükümlenilecek para cezası sarfetmek istediği paranın beş mislinden aşağı olamaz.

MADDE 321 — Sürülen paranın kalplığı kolaylıkla anlaşılabilir surette ise geçen maddelerdeki cezalar üçte bir kadar indirilir.

MADDE 322 — 316, 318 ve 320 nci madde hükümleri, kıymetli damgaların taklit ve tağyirinde ve memlekete ithalinde ve taklit edilmiş olan kıymetli damgaların satılıp alınmasında, saklanması ve kullanılmasında ve tedavüle çıkarılmasında da tatbik olunur.

Ceza kanunundaki kıymetli damgalardan maksat, damgalı kâğıtlar, damgaya yaraşan markalar, pullar ve hususî kanunlarla pula muadil tutulan sair kıymetli kâğıtlardır.

MADDE 323 — İtibarı âmme kâğıtlarının veya kıymetli damgaların imalinde kullanılan filigranlı kâğıtları taklit eden veya taklit edilmiş olan filigranlı kâğıdı satın alan veya ahara satan ve yanında saklayan kimse, fiili daha ağır bir cezayı istilzam etmediği takdirde, iki seneden beş seneye kadar hapis ve iki yüz liradan bin liraya kadar ağır para cezasile cezalandırılır.

MADDE 324 — Filigran veya munhasıran paraların, kıymetli damgaların veya filigranlı kâğıtların taklit veya tağyirine mahsus alât ve vesaiti imal eden veya satın alan veya muhafaza eden veya âhara satan veya veren kimse, fiili daha ağır bir cezayı istilzam etmediği takdirde, bir seneden beş seneye kadar hapis ve yüz

liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezasile cezalandırılır.

MADDE 325 — Demiryolu veya sair âmme nakliyat şirketlerinin biletlerini taklit veya tağyir eden veyahut taklit veya tağyir fiillerine iştirak etmeksizin taklit veya tağyir edilmiş olan bu biletleri sürmek için alan veya muhafaza eden veya tedavüle koyan kimse bir aydan bir seneye kadar hapis ve elli liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezasile cezalandırılır.

MADDE 326 — Evvelki maddelerde yazılı olan fiillerden bir veya bir kaçını işledikten sonra Hükümetçe haber alınmazdan evvel bu maddede yazılı şeylerin taklit veya tağyir veya imaline veya tedavüle konmasına mâni olanlara ceza verilmez.

MADDE 327 — Taklit veya tağyir fiillerine iştirak etmeksizin taklit veya tağyir edilmiş olan kıymetli damgaları kullanan kimse bir aydan üç seneye kadar hapis ve elli liradan dört yüz liraya kadar ağır para cezasile cezalandırılır.

Eğer bunlar bilinmeyerek alınmışsa 320 nci maddede yazılı olan ceza üçte bir nisbetinde indirilerek tatbik olunur.

MADDE 328 — Taklit veya tağyir fiillerine iştirak etmeksizin demiryolu veya sair amme nakliyat şirketlerinin taklit veya tağyir edilmiş olan biletlerini kullanan kimse altı aya kadar hapis veya elli liradan iki yüz liraya kadar ağır para cezasile cezalandırılır.

Eğer bunlar bilinmeyerek alınmışsa yalnız on liradan yüz liraya kadar ağır para cezası hükm edilir.

MADDE 329 — Kıymetli damgaları veya demiryolu veya sair amme nakliyat şirketlerinin biletleri üzerine evvelce kullanılmış olduklarına dair konulan işaretleri silmek veya her ne suretle olursa olsun yok etmek suretile bunları kullanan veya kullanmak üzere başkalarına veren kimse on beş günden bir seneye kadar hapis ve elli liradan iki yüz liraya kadar ağır para cezasile cezalandırılır.

MADDE 330 — Yukarıki maddelerde yazılı fiillerden dolayı bir sene ve daha ziyade müddetle hükümlenilecek hapis cezasına bu müddete muadil olmak üzere emniyeti umumiye nezareti

altına alınmak cezası da ilâve olunur.

MADDE 331 — Ceza kanunu tatbikatında itibarı amme kâğıtları para gibidir. İtibarı amme kâğıtları tâbirile kanunen para gibi tedavül edenlerden başka Hükümetler tarafından ihraç edilmiş hâmile muharrer senetler ve kuponlar ve haiz oldukları mezuniyete binaen müesseseler tarafından ihraç edilmiş olupta kanunen tedavül etmekte bulunan diğer bütün evrak ve senetler maksuttur.

MADDE 30 — Ceza kanununun altıncı babının ikinci faslı tamamen kaldırılarak aşağıdaki şekilde yeniden tanzim edilmiştir:

İkinci fasıl

Devlete ait mühürler ve damgalarla sair alâmetlerin taklidi

MADDE 332 — Hükümetin emir ve kararları üzerine konulmağa mahsus olan Devlet mührünü taklit eden veya taklit fiiline iştirak etmeksizin başkaları tarafından taklit olunan mührü kullanan kimse üç seneden on seneye kadar hapis ve elli liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezasına mahkûm olur.

MADDE 333 — Resmî dairelerden veya amme müesseselerinden birinin mührünü taklit eden veya taklit fiiline iştirak etmeksizin başkaları tarafından taklit olunan mührü kullanan kimse bir seneden beş seneye kadar hapis ve yirmi liradan iki yüz liraya kadar ağır para cezasile cezalandırılır.

Ammeye itimat vermek için kullanılan tasdik ve tevsik muamelelerine mahsus sair alet ve vasıtaları taklit eden veya taklit fiiline iştirak etmeksizin bunları kullanan kimseye de aynı ceza verilir.

MADDE 334 — Evvelki maddelerde yazılı olan aletlerin işaret veya eserlerini taklit eden veya taklit fiiline iştiraki olmaksızın taklit olunan eseri havi olan şeyi kullanan kimse hakkında filin mahiyetine göre bu maddelerdeki cezalar üçte bir nisbetinde indirilerek tatbik olunur.

MADDE 335 — Yukarıda yazılı maddelerdeki suçlara iştirak haricinde taklit edilmiş olan işaret veya eserleri havi olan evrak ve eşya ve vesikaları satan veya satın alan veya her ne su-

retle olursa olsun alan kimse bu suçlar için muayyen olan cezalarla cezalandırılır.

MADDE 336 — Hakikî mühürleri ve ammeye itimat vermek için kullanılan tasdik ve tevsike mahsus alet ve vasıtaları ele geçirerek bunları başkalarının zararına veya kendi veya başkalarının menfaatine kullanan kimse altı aydan üç seneye kadar hapis ve yüz liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezasile cezalandırılır.

MADDE 337 — Taklit ve tağyir edilmiş olan kanunî damga veya işaretleri veya her ne suretle olursa olsun tağyir edilmiş olan ölçü veya tartı aletlerini başkalarının zararına kullanan kimse iki aydan bir seneye kadar hapis ve on liradan iki yüz liraya kadar ağır para cezasile cezalandırılır.

Ticaret yaparken veya ammeye açık olan ticaret yerlerinde taklit veya tağyir edilmiş olan kanunî damga veya işaretleri veya her ne suretle olursa olsun tağyir edilmiş olan ölçü veya tartı aletlerini elinde bulunduran kimseye de aynı ceza verilir.

MADDE 338 — Ceza kanunu tatbikatında ölçü veya tartı aletleri tabirinde; ölçmeye veya tartmaya yarayan her hangi bir alet dahil sayılır.

MADDE 31 — Ceza kanununun 348 inci maddesi şu suretle değiştirilmiştir:

Bir kimse tamamen veya kısmen bir varakanın aslını yahut aslın ziyat takdirinde kanunen makamına kaim olan suretini ortadan kaldırır veyahut bozar ve bundan umumî veya hususî bir zarar doğarsa 339, 340, 342, 345 inci maddelerde bildirilen farklara göre mezkûr maddelerde yazılı cezalarla cezalandırılır.

MADDE 32 — Ceza kanununun 354 üncü maddesi şu suretle değiştirilmiştir:

Hekim ve eczacı veya sıhhiye memuru Hükümetçe emniyet ve itimat olunacak bir vesikayı hatıra binaen hakikate muhalif olarak verirse on beş günden üç aya kadar hapis ve yüz liradan bin liraya kadar ağır para cezasile cezalandırılır.

Böyle hakikate muhalif olarak tanzim olunmuş vesikayı kullanan kimse hakkında dahi aynı ceza tertip olunur. Eğer bu gibi hakikate muhalif vesikaya mebni deli olmayan bir kimse timarhaneye kabul ve orada ikamete mecbur

edilir veya başkaca fahiş bir zarar husule gelirse failin göreceği ceza altı aydan üç seneye kadar hapistir.

Eğer birinci fıkrada yazılı fiil, failin kendisine yahut başkasına verilmiş yahut vait ve temin olunmuş para ve sair menfaat mukabilinde irtikâp olunmuş ise göreceği ceza üç aydan iki seneye kadar hapistir.

Eğer vesikadan ikinci fıkrada yazılı olan fahiş zarar zuhura gelmiş ise ceza bir seneden beş seneye kadardır.

Her halde cezaya otuz liradan elli liraya kadar ağır para cezası ilâve edilir.

Para veren veya vait veyahut menfaat temin veya vadeden kimse hakkında dahi üç aydan bir seneye kadar hapis cezası hükmolunur. Verilip alınan para ve sair eşya dahi musadere olunur.

MADDE 33 — Ceza kanununun 423 üncü maddesi şu suretle değiştirilmiştir:

Her kim on beş yaşını dolduran bir kıızı alacağını diye kandırıp kızlığını bozarsa altı aydan bir seneye kadar hapsolunur.

Evlenme vukuu halinde dava ve ceza tecil olunur. Bu kadar ki beş sene zarfında makbul bir sebep olmaksızın boşama vaki olursa hukuku amme davası avdet eder ve hükmolunmuş olan ceza çektirilir.

MADDE 34 — Ceza kanununun 441 inci maddesi şu suretle değiştirilmiştir:

Karısı ile birlikte ikamet etmekte olduğu hanede yahut herkesçe bilinecek surette başka yerde karı koca gibi geçinmek için nikâhsız kadın tutmakta olan koca hakkında üç aydan otuz aya kadar hapis cezası hükmolunur.

Bu fiilde şerik olan kadın hakkında da bir aydan aşağı olmamak üzere hapis cezası hükmolunur.

MADDE 35 — Ceza kanununun 449 uncu maddesi şu suretle değiştirilmiştir:

Öldürmek fiili:

1 - Karı, koca, kardeş, babalık, analık, evlâtlık, kayın baba, kayın ana, damat, gelin, üvey baba, üvey ana, üvey evlât haklarında işlenirse,

2 - Vazifesini yaptığı sırada veya vazifesini yapmasından dolayı Devlet memurlarından biri aleyhinde icra olunursa,

3 - Zehirlemek suretile yapılırsa.

Fail on sekiz seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis cezasına mahkûm olur.

MADDE 36 — Ceza kanununun 450 nci maddesi şu suretle değiştirilmiştir:

Öldürmek fiili:

1 - Usul veya furudan biri aleyhinde işlenirse,

2 - Büyük Millet Meclisi azasından biri aleyhine ika edilirse,

3 - Canavarca bir his sevkile veya işkence ve tazip ile ika edilirse,

4 - Teammüden icra olunursa,

5 - Birden ziyade kimseler aleyhine işlenirse,

6 - Yangın, su baskını ve gark gibi yedinci babın birinci faslında beyan olunan vasıtalarla yapılırsa,

7 - Velevki husule gelmiş olmasın diğer bir cürmü hazırlamak veya kolaylaştırmak veya işlemek için ika olunursa,

8 - Başka bir cürmün işlenmesi akabinde o cürümden hâsıl olacak faideyi elde etmek veya bu gayeye vusul maksadile yapılan ihzaratı saklamak için işlenmiş olursa,

9 - Bir cürmü gizlemek veya delil ve emarelerini ortadan kaldırmak veya kendisinin veyahut başkasının cezadan kurtulmasını temin etmek maksadile vukua getirilirse.

Fail ölüm cezasına mahkûm edilir.

MADDE 37 — Ceza kanununun 452 nci maddesi şu suretle değiştirilmiştir:

Katil kasdile olmayan darp ve cerh veya müessir fiilden ölüm husule gelmiş olursa fail 448 inci maddede beyan olunan hallerde sekiz seneden ve 449 uncu maddede yazılı hallerde on seneden ve 450 nci maddede yazılı hallerde on iki seneden aşağı olmamak üzere muvakkat ağır hapse mahkûm olur.

Eğer ölüm failin fiilinden evvel mevcut olupta failce bilinmeyen hallerin birleşmesi veyahut failin iradesinden hariç ve gayrimelhuz esbabın inzımanı yüzünden vukua gelmiş ise 448 inci maddede beyan olunan hallerde beş seneden yedi seneye ve 449 uncu maddede yazılı hallerde yedi seneden on seneye ve 450 nci maddede yazılı hallerde on seneden on iki seneye kadar ağır hapis cezası hükmolunur.

MADDE 38 — Ceza kanununun 456 nci maddesi şu suretle değiştirilmiştir:

Her kim katil kasdile olmaksızın bir kimseye cismen eza verir veya sıhhatini ihlâl veyahut melekâtı akliyesinde teşevvüş husulüne sebep olursa bir aydan bir seneye kadar hapsolunur.

Eğer fiil havastan veya azadan birinin devamlı zâfını veya söz söylemekte devamlı müşkülâtı veya çehrede sabit bir eseri veyahut yirmi gün ve daha ziyade akli veya bedenî hastalıklardan birini veya bu kadar müddet mutat istigalâtına devam edememesini mucip olmuş veya hayatını tehlikeye maruz kılmış veya gebe bir kadın aleyhine işlenipte vaktinden evvel çocuk doğmasını intaç etmiş ise ceza bir seneden beş seneye kadar haptistir.

Eğer fiil, katî veya muhtemel surette eyileşmesi kabil olmayacak derecede akıl veya beden hastalıklarından birini veya havastan veya el veya ayaklardan birinin veya söylemek kudretinin veya çocuk yapmak kabiliyetinin ziyamı mucip olmuş veya azadan birinin tatilini veya çehrenin daimî değişikliğini veyahut gebe bir kadına karşı ika olunupta çocuğun düşmesini intaç eylemiş ise ceza beş seneden on seneye kadar ağır haptistir.

Eğer fiil hiç bir hastalığı veya mutadı olan istigalâttan mahrumiyeti mucip olmamış veya bu haller on günden ziyade uzamamış ise takibat icrası mutazarrırın şikâyetine bağlı olmak şartile fail hakkında bir aydan üç aya kadar hapis veya yirmi beş liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezası hükmolunur. Bu fiil 457 inci maddede yazılı vasıtalarla işlenirse takibat icrası şikâyete bağlı değildir.

MADDE 39 — Ceza kanununun 457 inci maddesi şu suretle değiştirilmiştir:

456 nci maddede yazılı fiillere 449 uncu maddenin üçüncü bendinde yazılı hal inzıman eder yahut fiil, gizli veya aşikâr bir salah ile veya aşındırıcı ecza ile işlenmiş olursa asıl ceza altıda birden üçte bire kadar artırılır.

Eğer fiilde 450 inci maddenin ikinci bendinde yazılı olan hal müstesna olmak üzere diğer bentlerindeki hallerden biri birleşirse bu birleşen fiil hakkında 78 inci madde hükmü cari olmak şartile ceza üçte bir nisbetinde çoğaltılır.

MADDE 40 — Ceza kanununun 463 üncü maddesi şu suretle değiştirilmiştir:

443, 449, 450, 456 nci maddelerde beyan olunan fiilleri bir kaç kişi birlikte yapmış olupta

failin kim olduğu belli olmazsa bunlardan her biri hakkında fiil için tayin edilmiş olan cezanın üçte birinden yarıya kadar indirilerek kalanı hükmolunur. Ölümlü ve müebbet ağır hapis cezalarını istilzam eden fiillerde on seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis cezası tayin olunur. Şu kadar ki bu kaide fiil doğrudan doğruya beraber işlemiş olanlar hakkında tatbik olunmaz.

455 inci maddede yazılı fiilleri bir kaç kişi birlikte yapmış olupta failin kim olduğu belli olmazsa bunlardan her biri hakkında fiil için tayin edilmiş olan cezalar üçte bire kadar indirilir.

MADDE 41 — Ceza kanununun 470 inci maddesi şu suretle değiştirilmiştir:

Bir kadının rızası olmadığı halde çocuk düşürtmeğe mahsus vasıta kullanan kimse otuz aydan altı seneye kadar ve eğer çocuk düşmüş olursa yedi seneden on iki seneye kadar ağır hapse mahkûm olur.

Eğer bu düşürtme neticesinde veya bunun için kullanılan vasıttadan kadın ölürse ceza on beş seneden aşağı olmamak üzere ağır haptistir.

Eğer fail kadının kocası ise bu maddede tayin olunan ceza altıda bir miktarı çoğaltılır.

MADDE 42 — Ceza kanununun 473 inci maddesi şu suretle değiştirilmiştir:

Yukarıki maddede beyan olunan ahval haricinde ailesile birlikte yaşayan on iki yaşından küçük bir çocuğa veya aile efesından birine rahim ve şafkatle kabili telif olmayacak surette fena muamelelerde bulunan şahıs otuz aya kadar hapsolunur.

Bu fena muamele neseben ve sıhren usul ve furudan biri aleyhine vaki olursa ceza üç aydan üç seneye kadardır.

Bu muameleyi karı kocadan biri öbürü aleyhine yapmış ise takibat icrası mutazarrırın şikâyetine bağlıdır. Mutazarrırı sağır ise evlenmeden evvel üzerine hakkı velâyet veya velayeti olanlarda şikâyette bulunabilir.

MADDE 43 — Ceza kanununun 491 inci maddesi şu suretle değiştirilmiştir:

Her kim, diğerinin taşınabilir malını rızası ve malûmatı olmaksızın bulunduğu yerden faydalanmak için alırsa üç aydan bir seneye kadar hapsolunur.

Hırsızlık:

1 - Resmi dairelerde ve evrak mahzenlerinde bulunan Devlet'e ait mailyar veya umumî müesseselerde muhafaza olunan veya diğeryer mahallerde bulunup menafii umuma ait olan eşya hakkında vukubulursa,

2 - Âdet muktazası olarak yahut sureti tahsis ve istimalleri itibarile umumun tekâfulü altında bulunan eşya hakkında işlenirse,

3 - Hırsızla malî çalınan arasında hizmet veya bir iş yapmaktan veya bir mahalde muvakkaten olsun birlikte oturmaktan yahut karşılıklı nezaket icabatından ileri gelen itimadı sui istimal neticesi olarak hırsızın sıyanetine terk ve tevdi olunmuş eşya hakkında işlenirse,

4 - Gündüzün bir bina dahiline veya duvarla çevrilen müstemilâtına girilerek işlenirse,

5 - Yankesicilik suretile yapırsa,

6 - Mandıra, ağıl gibi hayvanata mahsus mahallerde bulunan yahut lüzumuna göre açık yerlerde ve kırılarda bırakılan ve haklarında aşağıdaki maddenin beşinci fıkrasının tatbiki mümkün olmayan hayvanları bu mahalden almak suretile işlenirse,

Cezası altı aydan iki seneye kadar hapidir.

Bu maddede ayrı ayrı gösterilen hallerden ikisi birlikte işlenen hırsızlık cezasının aşağı haddi bir senedir.

MADDE 44 — Ceza kanununun 492 nci maddesi şu suretle değiştirilmiştir:

Hırsızlık:

1 - Geceleyin bir bina dahilinde yahut süknaya mahsus bir yerde veya müstemilâtında işlenirse,

2 - Kanunen veya Hükûmetin emrine mebni resmen mühür altına alınmış şeyler hakkında işlenirse,

3 - Çalınan şey umumî bir felâket ve musibetin tesir ve neticelerini menetmek veya hafifletmek maksadile hazırlanmış eşya hakkında olur veya umumî musibet veya heyecandan, yahut mal sahibinin duçar olduğu hususî bir felâketten mütevellit kolaylıktan istifade suretile yapılırsa,

4 - Kabristan, türbe ve mezarların muhafaza veya tezyini için konulmuş veyahut cesetle defnedilmiş eşya hakkında işlenirse,

5 - İbadet olunan mahalde mabede ait eşya hakkında işlenirse,

6 - Karada ve denizde her nevi nakil vasıtaları

ları içinde seyahat eden yolcuların eşya ve parası hakkında veyahut umuma mahsus nakliye vasıtalarını işletmekte bulunan idarelerin dairelerinde veya istasyon ve iskelelerinde yapılırsa,

7 - Ormanlarda kesilmiş odunları ve istif edilmiş kereste ve ağaçları ve sair yerlerde koparılmış veya biçilmiş ve lüzumuna binaen açık bırakılmış olan mahsulâtı ve tarlalarda bırakılmış ziraat aletleri hakkında işlenirse.

Suçlu bir seneden üç seneye kadar hapsedilir.

Bu maddede yazılı suçlar ikiden fazla kimseler tarafından birlikte yapılır, yahut yukarıki yazılı hallerden ikisi birlikte olarak işlenirse cezanın yukarı haddi verilir.

MADDE 45 — Ceza kanununun 493 üncü maddesi şu suretle değiştirilmiştir:

Hırsızlık:

1 - Hırsız, hırsızlığı işlemek veya çalınmış malı başka yere kaldırmak için muhkem surette yapılmış duvar, kapı, pencere, demir parmaklık gibi şeyleri mahveder, yıkar, devirir yahut vaka mahallinde olmasa bile bunları kırar veya ancak sunî vasıtalarla yahut şahsan çevikliği sayesinde bertaraf edilebilen maniaları kaldırarak hane ve sair mahalle girer ve aşarsa,

2 - Cürmü işlemek veya çalınmış eşyayı başka yere kaldırmak için taklit anahtar veya sair aletler kullanarak bir kilidi açar yahut sahibinin gayıp veya terkettiği anahtarını elde ederek açarsa,

3 - Kıyafet değiştirerek işlenirse,

4 - Salâhiyeti olmaksızın resmî sıfat takıman kimse tarafından yapılırsa,

5 - Meskûn bir hanenin doğrudan doğruya müstemilâtından olan veya duvarla çevrilmiş bulunan mahallindeki hayvan hakkında işlenirse,

Cezası üç seneden beş seneye kadar hapidir.

Bu maddede ayrı ayrı gösterilen hallerden ikisi birlikte olarak işlenir yahut bu maddede yazılı suçlar ikiden fazla kimseler tarafından birlikte yapılırsa cezanın yukarı haddi hükmedilir.

MADDE 46 — Ceza kanununun 512 inci maddesi şu suretle değiştirilmiştir:

Her kim 296 nci maddede beyan olunan haller haricinde kendisi cürmün irtikâbına iştirak etmeksizin bir cürümden hâsıl olan para veya

sair eşyayı bilerek kabul eder veya saklar yahut satın alır yahut her ne suretle olursa olsun onları kabul etmek ve saklamak ve satmak hususlarında tavassut eyleser asıl suçun müstelzim olduğu cezanın üçte biri hükmolunur.

Eğer fail bu fiali itiyat etmiş takımından ise ceza asıl suç için hükmedilen cezanın yarısından aşağı olamaz.

MADDE 47 — Ceza kanununun 519 uncu maddesi şu suretle değiştirilmiştir:

Yukarıdaki maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarında yazılı fiillerden tevellüt eden zarar, hayvanı sokan veya girmesine sebep olan şahsa müracaat hakkı olmak üzere hayvan sahibine tazmin ettirilir. Bir kaç kimseye ait olarak bir yerde otlatılan hayvanların bir veya bir kaçının yaptıkları zarar, hasar birlikte otlayan hayvan-

ların sahiplerine garameten tazmin ettirilir.

MADDE 48 — Türk ceza kanunundaki şikâyet ve şikâyetname ve şahsî iddia tabirleri (yazı ile şikâyet) olarak değiştirilmiştir.

MADDE 49 — Bu kanun neşri tarihinden itibaren meridir.

MADDE 50 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

24 - IV - 1933

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.
<i>İsmet</i>	<i>Yusuî Kemal</i>	<i>Zekâi</i>	<i>Ş. Kaya</i>
Ha. V. V.	Mal. V.		Mf. V.
<i>Ş. Kaya</i>	<i>M. Abdülhalik</i>	<i>Dr. Reşit Galip</i>	
Na. V.	İk. V. V.	S. İ. M. V.	
<i>Hilmi</i>	<i>Muhlis</i>	<i>Dr. Refik</i>	
G. İ. V.	Zr. V.		
<i>Ali Rana</i>	<i>Muhlis</i>		

Adliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Adliye encümeni
Karar No. 32
Esas No. 1/561, 645

31 - V - 1933

Yüksek Reisliğe

Türk ceza kanununun bazı maddelerinin tadili hakkında hazırlanan ve Başvekâletin 11 - III - 933 ve 27 - IV - 1933 tarih ve 6/617 ve 6/1275 numaralı tezkerelerile Adliye encümenine havale olunan iki kanun lâyihası aynı kanuna ait bulunmasına mebni birleştirilerek tetkik ve müzakere olundu:

Esbabı mucibe lâyihalarına ve encümende Adliye vekili ve ceza işleri umum müdürü beylerin şifahî izahlarına göre; türk ceza kanununda tadili icap eden sebepler bazı maddelerde ceza miktarlarında bir suçun ikarı tarzı ve failin şahsî halleri itibarile müşeddit ve muhaffif olan vaziyetlerde adilâne bir nisbet bulunmaması ve sehiv ve zühûle müstenit bazı tashihlere lüzum görülmesi gibi hususlardan gayri beyaz kadın ticareti ve ona tavassut suretile yapılan fiillerin ve fuhsa tahrik hallerinin ve her Devletin tedavül vasıtası olarak çıkardığı meskûk ve kâğıt paraların taklit ve tağyiri fiillerinin her Devlet tarafından takibe maruz bırakılması hakkında beynelmilel muahede ve protokollarla kararlaştırılıp Hükümetimizin de ceza kanununda bu yolda hüküm konması hakkındaki kararının bu lâyihaların tanzimine ve böylece ceza kanununda bazı ilâveler ve değişiklikler yapılmasına saik olduğu anlaşılmaktadır. Bu esbap encümenimizce tamamen varit görülerek lâyihanın esas itibarile kabulüne karar verilmiş ve ceza kanununun 80 maddesi üzerinde tadiller ve ilâveler yapılmıştır.

Adliye vekâleti tarafından tanzim edilmiş olan esbabı mucibe lâyihası her madde hakkında ayrı ayrı tadil sebeplerini ve buna mütedair mütaleaları ihtiva etmekte olup pek azı müstesna olarak encümence kabul edilen bu tadilleri havi maddeler hakkındaki sebepler de muvafık ve müsip görülmüştür. Bu suretle encümen tarafından tanzim olunan bu mazbatada yalnız Hükümet teklifinin kabul olunmayan maddelerle hükme müessir olacak surette yapılan tadiller ve encümence tadiline lüzum görülen maddeler hakkındaki mülâhaza ve noktai nazarların beyanile iktifa edilmiştir.

Ceza kanununun 13 üncü maddesinin tadiline müteallik teklif lâyihasındaki mülâhazaya encümen iştirak etmemiştir. Lâyihada hilâfı kanunda yazılı olmadıkça ağır hapsin üç seneden başlaması teklif edilmekte ise de kanunun bazı yerlerinde üç seneden aşağı ağır hapis cezası verileceği musarrah olmasına göre umumî bir nazariye kaidesi olarak yazılmış olan on üçüncü madde yalnız bu günkü tatbikî vaziyette ağır hapisle hapis cezasının aynı tarzda infaz edildiği bahanesile ve kanuna uygun olmayan bu sebepleri ileri sürülerek ağır hapsin üç seneden başladığı yolunda velev mukayyeden olsun bir hüküm konması muvafık görülmemiştir.

Hükümetçe teklif edilen lâyihanın dördüncü maddesi muvakkat ağır hapis hakkındaki geçen maddedeki teklifin kabul edilmemesi hasebile tayyedilmiştir.

Teklif lâyihasının sekizinci maddesindeki ceza kanununun 88 ve 9 uncu maddesile mezkûr kanunun 105 inci ve 10 uncu maddesile 143 üncü ve 11 inci maddesile 171 inci ve 14 üncü maddesile 202 inci ve 17 inci maddesile 212 inci ve 20 inci maddesile 220 inci maddelerine ait tadillerde yazılış tarzına müteallik ve cezalar üzerinde muadelet mülâhazasına müstenit olarak bazı değişiklikler yapılmıştır.

Encümen ceza kanununun 89 ve 91 nci maddelerinin tadiline lüzum görmüştür. 89 uncu maddede mücazatın teciline hüküm verilebilmek için tesbit edilmiş olan kanunî sebepler arasında para cezasından yalnız ağır para cezasının tasarih edilerek hafif para cezasının kaydedilmemesi tatbikatta cezaî bir hüküm olmak itibarile sarahatin aranması lüzumuna mebni maddenin aslında zühûlen konmamış olan bu noksanların ikmali ile maddeyi değiştirmiştir.

91 inci maddede ise tecilin mahkeme hükmünde sarahat olmadıkça ferî cezalar için dahi tatbik

edileceğini tasrih etmiş ve maddeyi bu suretle maksada muvafık bir suretle tadviz eylemiştir.

Lâyihanın yirmi birinci maddesile kanunun 221 inci maddesine ait tadilât sırasında muayyen bir işi yapmak veya yapmamak vaziyeti ortada olmadığı halde mukannen bir tahsisat almanın da vaki olduğundan bu hareketin de cezayı müstelzim olması keyfiyeti dermeyan olunarak bu husus münakaşa edilmiş ise de esası cürüm teşkil eden ve fakat sübutu mühim tereddüde müsait olan bu halin maddede tasrihi matlup faideyi temin edemeyeceğinden başkaca bir ilâve olmaksızın teklifin aynen kabulü ekseriyetle kararlaştırılmıştır.

Lâyihanın 22 inci maddesile 254 üncü madde hakkındaki tadilâta birinci ve ikinci ve son fıkralarda cezalar file göre adilâne bir nisbet esasına göre değiştirilmiştir.

Lâyihanın 23 üncü maddesile 258 inci maddesindeki tadil teklifine memurun salâhiyet hududunu tecavüz veya keyfi hareketile failin ika eylediği muameleye sebebiyet verdiği ahvalde cezanın tenvizi ve icabına göre büsbütün kaldırılması suretinde bir fıkra ilâvesi encümence tensip edilmiş ve bunun kanunun iktibas edildiği İtalyan ceza kanununa da muvafık olduğu anlaşılmiş olmakla cürüm sayılan hareket hakkında bir gûna kastı olmadığı halde haksız muamele ile tahrik edilenlerin mahkemenin takdirine göre cezalarının tenvizi ve icabına göre büsbütün iskatı adalete daha uygun telâki edilmiştir.

24 üncü madde ile tadili istenen 267 nci maddede vazifesini ifa esnasında vazifeye taallük etmeyen bir husustan dolayı hakaret edilen memura karşı fail hakkında verilecek cezanın vazifeye müteallik bir husus için hakaret cürümüne verilecek cezanın bir nisbet dairesinde tenvizile tertibi yerine eşhas hakkındaki hakaret cürümlerine mürettep cezanın ziyadeleştirerek hükmolunması şekli muvafık görülmüş ve madde o suretle tertip edilmiştir.

272 nci maddenin tadili encümen tarafından yapılmıştır. Bunda da 267 nci maddedeki mülâhaza dairesinde cezanın iskat olunabilmesi hükmü kabul olunmuştur.

Lâyihanın 27 nci maddesile ceza kanununun 285 inci maddesinin tadili yalnız birinci fıkradaki cezanın miktarının ziyadeleştirilmesi mütaleasile teklif olunmaktadır. Encümen bu teklifi varit görmekle beraber iftira cürümünün unsurlarını tesbit eden maddenin ilk fıkrasında bu cürümün tekevvünü için maddede mahdut kayitlerle gösterilen ve tatbikatta iftiraya mütecasir olanları cezadan kurtaran ve böylelerine cesaret veren haksız isnatlarla şunun, bunun haysiyet ve şereflerine karşı vaki olan isnatların meni mülâhaza olunmuş ve bilhassa böyle isnadata maruz kalabilen memur sınıfının sıfatları itibarile haklarında kanunî takibata başlayacak ayrı merciler olduğundan maddedeki (Adliyyeye veya işi Adliyyeye vermeye mecbur olan bir memura) cümlesinin umumî takip usullerinden başka usuller tatbik edilen kimseler aleyhindeki iftira mahiyetinde olan isnatlar hakkında failere müfteri cezası verilemediği emsallerile anlaşılmiştir. Bu vaziyet karşısında maddenin (Adliye) den başka (Kanunî takip yapacak veya yaptırabilecek bir mercie) verilecek yazılı ihbar ve şikâyetin de diğer kayitler dahilinde iftira cürümü sayılması suretinde ilk fıkrası değiştirilmiştir.

Bir de (suçsuz olduğunu bildiği bir kimseye) kaydinden başka (gareze mebni) diye iftira cürümünde bir unsur aranması münakaşa olunmuş ve bu kaydın kalması lehinde bulunanlar, bir menfaat ve maksat gözetmeyerek bazı kimselerin ihbar ve şikâyette bulunmaları ekseriyetle yol-suz ve takibi lüzumu anlaşılan hallerin meydana çıkmasına yardımcı olduğundan bu kaydın kaldırılmas ile herkesin müfteri vaziyetine düşeceğinden tehaşi ederek bir çok hareketlerin mensi kalacağı muhtemel olduğunu dermeyan eylemişlerse de ihbar ve şikâyetin yazılı olması ve suçsuz olduğunu bildiği bir kimseye karşı isnatta bulunmanın iftira cürümünü teşkil edeceğine göre bu ihtimallerin varit olamayacağı ve bilâkis bir gareze mebni olmayarak suçsuz olan bir adama karşı isnadın daha şedit telâki olunması ve öyle bir muhbir ve müştekinin haleti ruhiyesindeki redaet daha mütebariz olduğu yolundaki sebeplerle o kaydın kaldırılması ekseriyetle kararlaştırılmıştır.

Lâyihanın 28 inci maddesinde 296 nci maddede bir cürümün ikamda evvelce iştiraki olmadan bir cürümün vukuundan sonra faili cürümden istifadesini temin ve takipten kurtarmak için saklamak veya tahkikatı yanlış yollara sevk etmek yahut delilleri ve eserleri ortadan kaldırmak gibi

hareketlere mütecasir olanlar için verilecek cezanın asıl faile tertibi icap eden cezanın dörtte birinin tayini ve asıl failin hapisten aşağı bir cürmü mürtekip olduğu hallerde mücrimin menfaatine sayılan hareketleri yapanlara daha fazla ceza verilmesi gibi nisbetsizlikler olduğundan tadili teklif olunmaktadır. Encümen, bu maddeyi yeniden kaleme alarak asıl fiil için verilecek cezanın dörtte birini geçmemek üzere yukarı bir hat göstermekle beraber bu harekete karşı beş sene kadar hapis cezası tayin etmiştir. Bununla hâkime geniş bir takdir salâhiyeti verilmiş olmakla beraber asıl fiilin cezasına karşı da teadül temin edilmiştir.

Maddenin diğer fıkraları asıl failin hapisten gayri cezayı istilzam eden hallerinde yalnız para cezası alınması ve bu yardım metinde sayılı akraba tarafından yapılmış ise ceza verilemeyeceği hükümlerini ihtiva etmektedir.

Hükümet lâyihasının 29 uncu maddesi yukarıda işaret edildiği veçhile beynelmilel mukavele ve protokollerle kabul olunan para ve itibarı amme kâğıtlarında ve kıymetli damgalardaki sahtekârlığın her hangi Devlete ait para ve diğer kâğıt için olsa failin her Devlet kanunlarınca takibi müstelzim bir suç sayılması hakkındaki mukarrerata iştiraki tensip eden Hükümetimizin bu maksadını temin zmnında ceza kanunumuzdaki ahkâmı bu dairede değiştirmek üzere kanunumuzun altın-çı babının birinci ve ikinci fasıllarında bazı ilâve ve tadiller yapmıştır.

316 nci madde paraların taklidinden bahs olunmaktadır. Tedavül etmekte olan paraların vuzuhla ifadesi için memleketimizde mütedavil millî paralarla kendi kanunlarına göre tedavül eden yabancı memleket paraları ayrı ayrı maddenin birinci fıkrasında gösterilmiştir.

Bu maddenin üçüncü fıkrasındaki taklit veya tağyir edilmiş paraları muhafaza edenin hareketi de cürüm sayılmış olmasından her hangi bir şahsın eline geçen bir paranın taklit veya tağyir edilmiş olduğunu anlayınca imha etmeyipte kasasına veya dolabına terkederemesinin de muhafaza sayılarak cezalandırılması madelete muvafık olamayacağı mütaleasile böyle bir ihtimale karşı fıkraya kayıt konması lüzumu ifade kılmış isede yapılan müzakerede burada (muhafaza) kaydi taklit veya tağyir edilen paraların fırsata müterakkip olarak sürebilmek ve faydalanmak için toptan denilir surette saklanması halinde matuf olduğu ve bu maksadın da başka telâkkiye mahal kalmayacak surette anlaşılmasına kanun ibaresinin müsait olmadığı neticesine varılarak ibarenin yazıldığı şekilde kabulü kararlaştırılmıştır.

Yine bu maddenin dördüncü fıkrasının sonunda (her ne suretle olursa olsun alan) cümlesine tedavüle koymak maksadile kaydinin ilâvesi mevzubahs olmuş, fakat fıkranın başındaki kayıt (Alan) a da şamil olduğundan aynı fıkrada tekrara mahal görülememiştir.

Ziyet altınlarının ancak memleketimizdeki millî altınlar için taklit ve tağyirinin cürüm olması esası gözetilip yabancı memleketlerde bu kabil ziyet altınları varsa tedavül etmediğinden beynelmilel mülâhazanın bunlara da teşmili muvafık görülmeyle maddenin sonuna yalnız millî ziyet altınları hakkında bu madde hükmünün tatbik edileceği kaydolunmuştur.

Ceza kanununun 320 nci maddesindeki cezanın hapis ve para cezalarının birlikte olması doğru görülememiştir. Bir şahsın nasılsa eline geçmiş taklit veya tağyir edilmiş bir parayı kendini zarardan kurtarmak kasdile sürmesi asıl mukallit veya sürücünün hareketleriyle kıyas olunamayacağından esasen cürüm olan bu fiilden dolayı hâkime ceza tayininde hapis veya para cezasından her hangi birini hükmetmek için salâhiyet ve takdir hakkı verilmesi muvafık olacağı mülâhazasile maddeye o suretle hüküm konmuştur.

Kıymetli damgaların taklit veya tağyir veya memlekete ithali ve satışı gibi hallerde paralara müteallik hükümlerin tatbik edilmesine dair olan 322 nci maddede encümen aynı cezanın verilmesini musip bulmayarak bu hallerde cezanın yarısının indirilmesi kaydini bu maddenin birinci fıkrasına ilâve etmiştir.

Damgalı kâğıtların ceza kanununa göre ne olduğunu gösteren maddenin son fıkrasına hususî kanunlara göre çıkarılmış olmak kaydinin ilâvesi lüzumlu ve faydalı görülmüştür.

328 inci maddedeki taklit veya tağyir edilmiş demiryolu veya âmme nakliyatını yapan şirketlerin biletlerini kullananlara ceza tertibi için buraya (bilerek) kaydinin ilâvesi lüzumlu görülmüş ve maddeye bu kayıt konulmuştur.

329 uncu maddedeki cezanın, bu fiilin mahiyetine göre madeletin temini için hâkime takdir hakkı vermek üzere aşağı haddinin kaldırılması tensip olunmuştur.

332 nci maddede itibarı amme kâğıtlarının ceza kanununa göre ne olduğunu izah eden fıkranın sonundaki (senetler) tabiri Hükûmetten mezuniyeti haiz müesseselerin çıkarıp kanuna göre tedavül eden evrak ve senetler olduğu vazıhan anlaşılakta olduğundan tatbikatta yalnız tedavül kabiliyetine göre polişe ve emre muharrer senetlerle iltibas husulüne mahal olmadığı müzakerede tekrâr etmiş ve maddeye başkaca bir kayıt ilâvesine lüzum görülmemiştir.

Ammenin itibarı aleyhindeki cürümlerin 332 den 333 inciye kadar olan ikinci faslı hükümlerindeki ilâve ve tadiller Hükûmetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Ceza kanununun 414 ve 416 ncı maddeleri encümence ceza miktarları fiille mütenasip olarak değiştirilmiştir.

421 inci maddede söz atanlar hakkında ceza tayin edilmiş olduğu halde sarkıntılık edenler için kanunda sarahat olmamasından tatbikatta bu yolda bir harekete mütecasir olanlara ya hiç ceza verilmemekte veya alenî olarak hayasızca harekette bulunanlar hakkındaki söz atanlar cezasından daha hafif bir ceza ile tecziye edilmekte oldukları anlaşılakta kanunda mühim bir noksan olan bu hususu ikmal ve ıslah maksadile mezkûr 421 inci maddeye bir fıkra konarak söz atanlarla sarkıntılık edenlere ayrı ayrı cezalar gösterilerek madde tepdil olunmuştur.

423 üncü maddede cezanın yukarı haddinin ziyadeleştirilmesi encümence muvafık görülmüş ve evlenme vukuile dava ve cezanın düşeceği yolundaki asıl maddedeki kaydın tecil suretinde değiştirilmesi hakkındaki Hükûmetin teklifi tasvip olunarak bu gibi hallerde hükmün sudurundan evvel veya sonra evlenmenin davaya ve cezanın infazına karşı tesirleri ve kanunda yazılı müddet içinde boşanma hükmile ne suretle davanın avdet edeceği ve hükmolunmuşsa cezanın nasıl infaz edileceği sarahatle tesbit olunarak maddeye yazılmıştır.

Bevaz kadın ticaretinin menie dair olan ve beynelmilel mukavelelerle bütün Hükûmetlerin kanunlarında şiddetli takibe ve cezaya çarptırılmaları kararlaştırılan fuhşa teşvik fiilleri hakkında Hükûmetçe ayrıca hazırlanan bir kanun lâyihasile ceza kanunumuzun 435 ve 436 ncı maddelerinin tadili esas itibarile encümence de kabul edilmiştir.

Encümen 435 inci maddede yalnız ceza miktarını değiştirmiştir.

436 ncı madde ile rızalarile dahi olsa 21 yaşını bitirmeyen bakir veya bir kadını başkası için iğfal ve sevk veya nakledenler hakkında ceza tayin edilmesine karşı iğfal olunan veya rızasile sevk veya nakledilen bir kadın olupta evli ise kocası tarafından o karı aleyhine zina davası açılmadıkça mutavassıt hakkında takibat yapılmaması ve çünkü mutavassıtın cezalandırılması için yapılacak takip ve tahkik ve muhakemede bir aile hususiyetinin mevzubahsolacağı ve bunda ise asıl hak sahibinin koca olmasından bir mutavassıta ceza vermek maksadile bir aile nizamının bozulması ve şerefının istenilmeyen bir şekilde kırılmasını müeddi olacağı yolunda mütalea serdolonmuşsada fuhşun meni zımında ve bütün milletler arasında yüksek insanî mülâhazalara ve içtimaî bir zararın izalesi maksadına matuf olan bu hükmün esasen muhtel olmuş bir aile hususiyetinde tasavvur edilecek cüzî bir faydaya feda edilmesi caiz olamayacağı mütaleasile madde yalnız ikinci fıkradaki cezanın aşağı ve yukarı hadleri tesbit olunmak suretile değiştirilerek kabul olunmuştur.

Evli bir kadınla zina edene verilecek cezayı gösteren 440 ncı maddenin ikinci fıkrası encümence değiştirilmiş ve fiilde şerik olan şahsın cezalandırılması için o karının evli olduğunu bilmesi kaydi ilâve edilmiştir.

Evli bir erkeğin zina suçundan dolayı ceza görmesini tayin eden 441 inci maddede fiilde şerik olan kadının dahi evli bir kadınla aynı fiili yapan erkek şerik hakkında olduğu gibi ceza görmesi için yeni bir fıkra ilâvesi maksadile yapılmış olan Hükûmetin teklifi 440 ncı maddede olduğu gibi evli olduğunu bilmek kaydile fiilde şerik olan kadının dahi ceza görmesi kabul edilmiştir. Maddenin ilk fıkrası metninde mevcut olan (nikâhsız kadın) kaydi vazih olmadığından (başkasile evli olmayan bir kadını) suretinde sarahat verilmesi lüzumu dermeyan olundu, bu bapta yapılan müzakerede: Encümence hazır bulunan Ceza işleri umum müdürü Hasan Bey maddedeki (nikâhsız kadın) tabiri tatbikatta evli erkeğin tuttuğu kadınla aralarında nikâh olmaması mana-

sında anlaşıldığına ve meri kanuna göre evli bir erkeğin evli bir kadınla da olsa maddedeki kayıtlar dairesinde bir arada bulunması o erkeğin bu maddeye göre ve karısı tarafından dava edilmek şartile cezalandırıldığını ifade etti.

Encümen azasından iki zat tatbikattaki anlayış şekliinden sarfınazar esas itibarile bir evli erkeğin maddedeki tarifati dairesinde evli bir kadınla da olsa karı koca gibi geçinmek için tutulmuş olması o kocanın cezalandırılması için kâfi addolunması lâzımgeleneğini beyanla maddenin bu maksat dairesinde ve tereddüde mahal kalmayacak surette tanzimini teklif eylemişlerse de meri kanundaki (nikâhsız) kaydi kadının evli olmadığını göstermek için konulmuş bir kayıt olduğuna şüphe olmayıp çünkü evli olan bir erkeğin başka bir kadınla evlenmesi kanunî imkân dahilinde olmadığından ve her ne kadar türk ceza kanunu, kanunu medenin neşrinden evvel meriyete geçmişse de aynı sene içinde ve pek az ara ile kanunu medeni neşredildiğinden vazı kanunu teaddüdü zevcatın artık memlekette carî olamayacağını düşünmemiş olmasına ihtimal verilemeyeceği gibi ceza kanununun bir kaç maddesinde boşanma ve ayrılık hükümlerine dair mevcut kayıtlara göre kanunu medeniye uygun ahkâmın nazarı itibare alındığı anlaşıldığı cihetle tatbikatta evli bir kadınla evli bir erkeğin bu maddedeki şeraite göre bir arada bulunmaları halinin cürüm telâkkisi hatalı olduğu aşikârdır. Evli bir kadının bir erkekle münasebeti kocası tarafından dava edildiği takdirde takip edilebilecek bir cürüm olduğundan bir şahsın aynı fiil için iki cihetten ve hususile şahsî şikâyet üzerine takip ve cezaya maruz kalması cezaî esaslara da uygun olmayacağından bu maddede evli bir erkek için karısının dava etmesiyle ceza göreceği hal ancak evli olmayan bir kadınla maddede tayin edilen şekilde bir arada bulunması kabildir. Bu itibarla maddenin bu mütaleaya göre tesbit olunan şekilde kabulüne ekseriyetle karar verilmiştir.

Lâyihanın 36 ncı maddesile evlât katili babanın da ölüm cezasına çarptırılması hakkındaki şiddet sebebinin 450 inci maddeye konması teklifi münakaşa edilmiş ve dörde karşı altı ekseriyet reyile teklif kabul olunmuştur.

Hükümetçe öldürmek kastile olmayan dövmek, yaralamak veya müessir bir fiilden dolayı ölüm vukua geldiği hallerde verilmesi lâzımgelen cezadan bâhis olan 425 inci maddedeki ceza ile 456 ncı maddenin üçüncü fıkrasındaki tatili uzva sebebiyet verenlere tertip olunacak ceza arasında nisbetsizlik bulunduğundan tadili lüzumu teklif olunmakta ise de encümen bu maddede mevcut cezayı adilâne olduğuna kail olarak tadiline mahal olmadığına ancak bahsolunan 456 ncı madde ile nisbetsizliği kaldırmak için o maddenin tadiline karar vermiştir.

Ceza kanununun 453 üncü maddesinin değiştirilmesini encümen lüzumlu bulmuştur. Bu maddede sayılan hısım ve akrabanın mahza haysiyet ve şeref kurtarmak saikasıle evlilik mahsulü olmayan bir çocuğu öldürmek fiilinden dolayı katilin hafif cezaya mahkûm olması için çocuğun nüfus siciline kaydinden evvel ve doğmasından beş gün içinde olmak üzere bir kayıt yazılı bulunmaktadır. Halbuki bu fiilde failin hafif cezaya uğraması ancak bir ailenin haysiyetini kırarak gayrimeşru bir çocuğun doğması anında irade üzerine yapacağı tesir nazarı itibara alınarak tecviz edilmiş olup doğduktan beş gün içinde öldürme fiili olursa bunun yine bir muhaffif sebep telâkkisi kabule değer bir mülâhaza olmayacağından zikrolunan kayıtlar maddeden çıkarılmış ve yalnız o kabül çocuğun doğarken veya doğar doğmaz öldürüldüğü halde hafif ceza verilmesi muvafık görülmüş ve madde ona göre kaleme alınmıştır.

456 ncı maddedeki cezalardan üçüncü fıkrada yazılı cezanın aşağı haddi beş seneden üç seneye indirilmiştir.

Tedbirsizlik ve dikkatsizlik ve sair kanunun metninde yazılı sebeplerle kasta müstenit olmayarak vukuuna sebebiyet verilen hallerin cezalarını gösteren 459 uncu maddenin 1 ve 2 inci fıkralarındaki hapisle birlikte para cezasının hükmolunması muvafık görülmeyle bunlardan birile hükmedilmek hususunda hâkime salâhiyet verilmesi tensip edilmiştir.

463 üncü maddenin tadili hakkında lâyihanın 40 ncı maddesile teklif edilen tadil encümenince kabul olunmamış ve maddenin aslı maksada uygun görülerek ipka edilmiştir.

Hırsızlığın cezasını teşdit eden hallerden bâhis bulunan 491 inci maddenin tadili hakkındaki Hükümet teklifi aynen kabul edilmiş ve yalnız birinci fıkrada yazılı olan resmî dairelerde ve evrak

mahzenlerinde bulunan maldan başka evrakın çalınması da hırsızlık sayılarak icrası tarzına göre de şiddet sebebi sayılması muvafık olacağı mütaleasile malın yanına evrak ta ilâve olunmuştur.

Hırsızlığın ikar tarzlarını gösteren 492 inci maddenin 4 numaralı fıkrasında yazılış tarzına ait değişiklikler yapılmış ve 6 numaralı fıkraya da mabette yapılan hırsızlıkların ilâvesi münasip görülerek mezkûr fıkraya bu ilâve dercedilmiştir.

493 üncü maddede sayılan hırsızlığın icrası şekilleri arasında şahsın veya malın muhafazası için tahkim edilen bir yere girerek veya böylece muhkem bir yerdeki kilidi kırarak veya anahtar ve sair vasıta ile açarak yapılan hırsızlıklarda tatbikatta istidlâle mahal kalmadan sarîh ve kolay bir surette kanun hükmü yerine getirilmek üzere encümenince bu maddenin birinci fıkrası açık ifadelerle kaleme alınmıştır.

Emniyeti sui istimal mütedair olan ceza kanununun 508 ve 509 uncu maddeleri encümenince değiştirilmiştir.

Merî kanunun emniyeti sui istimal cürmünün unsurlarını tayin eden metnine göre bu cürmün vücut bulması için failin temellük iddiasına kıyâmı meşrut bulunmuş ve tatbikatta bilhassa kendisine emanet edilmiş olan bir parayı sarf ve istihlâk ettikten sonra bunu para sahibine karşı zimmetinde borcu olduğunu söylemesi üzerine temellük kastına mukarın olmadığı sebeble hareketi cürüm sayılmamaktadır. Her ne kadar son zamanlarda temyiz mahkemesinin içtihadile böyle bir hareketin emniyeti sui istimal cürmü addedildiği öğrenilmişse de maddenin hali hazır şekline göre maksadı lâyikile temin etmediği meydanda bulunduğundan emanet ve vedia olarak bir şahsa teslim edilen para olsun sair mal olsun bir şeyin satılması, rehnolunması ve sarf ve istihlâk edilmesi ketim ve inkâr olunması yahut tahvil ve tağyir edilmesi emniyeti sui istimal cürmünü teşkil edeceği yolunda açık ifade ile 508 inci madde kaleme alınmıştır.

Bedeli ödenipte istirdat edilmeyen senetlerin bedelsiz kaldıkları halde ashabı aleyhine istimal edilerek izrara kalkışıldığı pek çok hâdis olan hallerden bulunduğu cihetle böyle bedelsiz elde kalan bir senedin istimalini de cezai müstelzim bir hareket olduğu tesbit edilmiş ve 509 uncu madde bu maksada göre tadil olunmuştur.

Teklif lâyihasının 46 inci maddesile tadili is-tenen ceza kanununun 512 inci madesindeki tadil sebepleri encümenince de tasvip edilmiştir. Ancak bu maddede gösterilen hareket hırsızlık cürmünü yapanların maddî istifadelerini temine asıl yardımları olan yataklarla zâhiren ticaret ve esnaflık yapar gibi görünen kimselerin cürümden hâsil olan eşyayı bilerek ucuzca satın alıp asıl faile karşı iştirakî bir hareketleri olmayarak neticede maddî faydalar temin etmektedirler. Bunlara karşı şiddetli cezalar vermek asıl cürmün faillerine karşı da müessir olacağı mülâhazasile bu fiili itiyat etmiş olanlar hakkında muvakkat sürgün cezası verilmesi muvafık görülerek maddeye o suretle bir fıkra konmuştur.

Türk ceza kanununun 80 maddesi üzerinde yapılan bu tadilâtı havi kanun lâyihasının tercihan ve müstacelen müzakeresile kabul buyurulması hususunun Heyeti umumiyenin tasvibine arzına encümenimizce karar verilmiştir. Yüksek Reisliğe takdim olunur.

Ad. E. Reisi	M. M.	Kâtip	Aza	Aza	Aza
Manisa	Kocaeli	Yozgat	Trabzon	Edirne	Antalya
<i>Mustafa Ferzi</i>	<i>Salâhattin</i>	<i>A. Hamdi</i>	<i>Raif</i>	<i>Hasan Hayri</i>	<i>Numan</i>
Aza	Aza	Aza	Aza	Aza	Aza
Çanakkale	Kayseri	Erzincan	Konya	Kocaeli	Kars
<i>Osman Niyazi</i>	<i>Sait Azmi</i>	<i>Abdülhak</i>	<i>Ş. Sırrı</i>	<i>Ragıp</i>	<i>Nazif</i>
Aza	Aza	Aza			
Antalya	Tokat				
<i>Haydar</i>	<i>Nâzım</i>				

ADLİYE ENCÜMENİNİN TEKLİFİ

Türk ceza kanununun bazı maddelerini değiştiren Kanun lâyihası

MADDE 1 — Türk ceza kanununun seksen maddesi aşağıda yazılı şekillerde değiştirilerek numaraları hizalarında yazılı maddelerin yerine ikame olunmuştur:

Dördüncü madde — Bir türk veya yabancı, yabancı memleketlerde Türkiye Devletinin emniyetine karşı bir cürüm irtikâp eder veya türk ceza kanununun altıncı babının birinci fıslındaki 316, 317, 318, 319, 320, 323 ve 324 üncü maddelerde ve ikinci fıslındaki 332 ve 333 üncü maddelerde yazılı suçları işlerse hakkında resen takibat yapılarak bu maddelerde yazılı cezalarla cezalandırılır.

Bunlar hakkında yabancı memleketlerde evvelece hüküm verilmiş olsa bile suç eenebi paraları taklidin maadasına taallük ettiği takdirde Adliye vekilinin talebi üzerine Türkiyede tekrar muhakeme olunur.

Yabancı memleketlerde Türkiye namına memuriyet veya vazife deruhde etmiş olupta bu memuriyet veya vazifeden dolayı bir cürüm işleyen kimse hakkında Türkiyede takibat yapılır.

Altıncı madde — Dördüncü maddede yazılı cürümlerden başka bir yabancı Türk ceza kanununca en aşağı haddi bir seneden eksik olmayan ve şahsî hürriyeti tahdit eden bir cezayı müstelzim cürmü yabancı memlekette Türkiyenin veya bir Türkün zararına işlediği ve kendisi Türkiyede bulunduğu takdirde Türk ceza kanunu mucibince ceza görür. Fakat bu cezanın üçte biri indirilir ve ölüm cezası yerine yirmi sene ağır hapis cezası tatbik olunur.

Ancak bu bapta takibat yapılması Adliye vekilinin talebine veya zarar gören şahsın şikâyetine bağlıdır.

Eğer cürüm diğer bir yabancımm zararına işlenmiş ise fail Adliye vekilinin talebi üzerine aşağıdaki şartlar daresinde brinci fıkrada beyan olunan hükümlere göre cezalandırılır:

1 - Türk kanununca hürriyeti tahdit eden ve aşağı haddi üç seneden eksik olmayan cezayı müstelzim bir fiil olmak,

2 - İade müerimin muahedesi bulunmamak veyahut iade keyfiyeti ne cürmün irtikâp edildiği mahallin ve failin mensup olduğu devletin hükûmeti tarafından kabul edilmemiş bulunmak.

Bir Türk veya yabancı Türk ceza kanununun sekizinci babının üçüncü fıslındaki suçları yabancı memleketlerde işlerse resen takibat yapılarak bu fasılda yazılı maddelerindeki cezalarla cezalandırılır.

✓ On üçüncü madde — Ağır hapis cezası müebbet veya muvakkattir. Müebbedi ölünceye kadar devam eder Muvakkat, bir seneden yirmi seneye kadardır. Her iki hali çalışmak mecburiyetile bu cezaya mahsus müesseselerde çektirilir.

On beşinci madde — Kanunda hilâfı yazılı olmadıkça hapis cezası üç günden beş seneye kadardır. Buna mahsus müesseselerde çektirilir.

Mahkûm, mahpus bulunduğu müessesede görülmekte olan işlerden istidadına ve eski meşguliyetlerine en uygun olan işi seçebilir.

Keza bir seneyi geçmiyorsa bulunduğu kaza tevkifhanesinde buna mahsus kısmında çektirilebilir.

Ötüz altıncı madde — Hükûmetin altıncı maddesi aynen

Kırk altıncı madde — Hükûmetin yedinci maddesi aynen

Elli beşinci madde — Fili işlediği vakit on beş yaşını bitirmiş olupta on sekiz yaşını bitirmemiş olanlar hakkında aşağıdaki kaidelere tevfikan ceza tayin olunur:

1 - Ölüm ve müebbet ağır hapis cezaları yerine on seneden on beş seneye kadar ağır hapis cezası hükmolunur. Müebbet sürgüne bedel üç seneden aşağı olmak üzere muvakkat sürgün cezası verilir.

2 - On iki seneyi geçen muvakkat cezalar altıdan on seneye kadar ve altıdan on iki seneye kadar cezalar üç seneden altı seneye kadar indirilerek hükmolunur.

3 - Diğer hallerde cezanın yarısı indirilir.

4 - Para cezalarının üçte biri indirilir.

5 — Hizmeti ammeden memnuiyet ve emniyeti umumiye nezareti altına alınmak cezaları hiç tatbik edilmez.

Eğer hüküm zamanında müerin on sekiz yaşını bitirmemiş ise mahkeme şahsî hürriyeti tahdit eden cezanın bir ıslahhanede icrasını emredebilir.

Elli altıncı madde — Fili işlediği vakit on sekiz yaşını bitirmiş olupta yirmi bir yaşını bitirmemiş ve hüküm zamanında altmış beş yaşını geçmiş olanlar hakkında ölüm ve müebbet ağır hapis cezaları yerine yirmi dört sene ağır hapis cezası hükmolunur. Müebbet sürgün yerine beş sene müddetle muvakkat sürgün cezası verilir.

Sair hallerde cezanın altıda biri indirilir.

Seksen yedinci madde — Geçen maddelerin tatbikatında:

1 - Kabahat filinden dolayı sadır olan hükümler bir cürüm vukuunda ve cürme müteallik hükümler kabahat vukunuda,

2 - Tedbirsizlik ve dikkatsizlik ve meslek ve sanatın icrası hususunda tecrübesizlik ve emirlerle nizamlara riayetsizlik neticesi olarak işlenilen cürümler diğer cü-

rümler mukabilinde ve sair cürümler bunlar mukabilinde,

3 - Sırf askerî cürümler hakkında sadır olan hükümler,

4 - Bu kanunun altıncı babının birinci faslındaki 316, 317, 318, 319, 320, 324 ve 331 inci maddelerile ikinci fasıldaki 332 ve 333 üncü maddelerde yazılı suçlardan dolayı verilen hükümler müstesna olmak üzere yabancı memleket mahkemelerinden verilen hükümler tekerrüre esas olamaz.

Seksen dokuzuncu madde — Adliye mahkemelerince para cezasından başka bir ceza ile mahkûm olmayan kimse işlediği bir suçtan dolayı ağır veya hafif para cezaları veya muvakkat sürgün yahut altı ay ve daha az hapis ve hafif hapis cezalarından birile mahkûm olur ve geçmişteki halile ahlâkî temayüllerine göre cezanın tecili ileri de cürüm işlemekten çekinmesine sebep olacağı hakkında mahkemece kanaat edilirse bu cezanın teciline hükmolunabilir. Bu halde tecilin sebebi hükme yazılır.

Doksan birinci madde — Seksen dokuzuncu madde hükmü, mahkeme kararında hilâfı tasrih edilmedikçe ferî cezalar hakkında da tatbik olunur.

Yüz beşinci madde — Hukuku amme davasının mürruru zamanı kesen sebepler, bu mürruru zaman müddetini 102 inci maddede ayrı ayrı tayin edilmiş olan müddetlerin yarısının ilâvesile balığ olacağı müddetten fazla uzatamaz.

Kabahatlerde mürruru zaman takibat ile kesilir. Fakat takibat tarihinden itibaren 102 inci maddenin 5 inci ve 6 ncı bentlerinde yazılı müddetler içinde mahkûmiyet kararı verilmemiş olursa hukuku amme davası düşer.

Yüz kırk üçüncü madde — Bir türk veya Türkiyede oturan bir yabancı harp zamanında düşman bir Devlete veya memurlarına doğrudan doğruya veya bilvasıta Türk Devletinin zararına kullanılabilecek erzak, eşya, mühimmat ve sair vasıtalar tedarik ve ita eylerse üç seneden on seneye kadar ağır sapis cezasına mahkûm olur ve bundan başka kendisinden beş yüz liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezası alınır.

Yüz yetmiş birinci madde — Hükûmetin on birinci maddesi aynen.

Yüz seksen yedinci madde — Hükûmetin on ikinci maddesi aynen.

İki yüz birinci madde — Hükûmetin on üçüncü maddesi aynen.

İki yüz ikinci madde — Kendisine tevdi olunan veya vazife dolayısıyla muhafazası altında bulunan para veya para hükmündeki evrak ve senetleri ve sair malları zimmetine geçiren veya maledinen memur bir seneden beş seneye kadar hapsolünür ve hâsıl olan zarar kendisine ödettirilir.

Eğer vaki olan zarar muhakeme edilmezden evvel fail tarafından tamamen ödenmiş olursa ceza yarısına kadar indirilir ve eğer hüküm verilmezden evvel tamamen ödenirse ceza, üçte biri miktarı indirilir.

Faile aynı zamanda bir seneden üç seneye kadar memuriyetten mahrumiyet cezası da verilir.

İki yüz dördüncü madde — Hükûmetin on beşinci maddesi aynen.

İki yüz sekizinci madde — Hükûmetin on altıncı maddesi aynen

İki yüz on ikinci madde — Kanun ve nizam hükümlerine göre yapmağa mecbur olduğu şeyi yapmak ve yapmamağa mecbur olduğu şeyi yapmamak için rüşvet a-

lan veya bir vait ve taahhüt kabul eden kimse bir seneden beş seneye kadar hapsedilir.

Şu kadar ki neticede memurun mensup olduğu dairesinin alâkalı bulunduğu mukavele ve taahhütlere girilmiş veya memuriyet, maaş, nişan ve sair rütbe ve mansıplar tevcih edilmiş yahut kanun ve nizama muhalefet vukubulmuş ise hapis müddeti iki seneden aşağı olamaz.

İki yüz on üçüncü madde — Hükûmetin on sekizinci maddesi aynen

İki yüz on dördüncü madde — Hükûmetin on dokuzuncu maddesi aynen

İki yüz yirminci madde — Yukarıda sayılan kimselerden birine kanun hükmünce yapmağa memur olduğu şeyi yapmamak yahut yapmamağa mecbur olduğu şeyi yapmak için rüşvet vait ve teklif ve ita eden kimsenin bu hareketi kanun ve nizama vukubulan muhalefetin derecesine ve istenilen şeyin kısmen veya tamamen yapılmış olup olmamasına göre üç aydan üçseneye kadar hapis veya elli liradan bin liraya kadar ağır para cezasını istilzam eder.

İki yüz yirmi birinci madde — Hükûmetin yirmi birinci maddesi aynen

İki yüz elli dördüncü madde — Resmî memurların azasından veya Hükûmet memurlarından biri hakkında vazifesine müteallik bir işi yapmağa yahut yapmamağa icbar için şiddet veya tehdit gösteren kimse altı aydan üç seneye kadar hapis cezasile cezalandırılır.

Eğer fiil silâhla işlenmişse bir seneden beş seneye kadar hapis ve eğer beş kişiden ziyade silâhlı kimseler tarafından ittifak edilerek işlenir veya silâhsız ve ittifaksız olsa bile on ve daha ziyade toplanmış kimseler tarafından yapılırsa verilecek ceza üç seneden aşağı olamaz.

İki yüz elli sekizinci madde — Bir memura veya ona yardım edenlere memuriyetine ait vazifeleri ifa sırasında cebir ve şiddet veya tehdit ile mukavemet eden kimse üç aydan bir seneye kadar hapse mahkûm edilir.

Eğer fiil silâhla işlenmişse hapis bir seneden üç seneye kadardır ve eğer beş kişiden fazla silâhlı veya on ve daha fazla silâhsız kimseler tarafından birlikte işlenmiş ise aralarında evvelce ittifak olmasa bile iki seneden beş seneye kadar hapis cezası verilir.

Eğer fiil kendisini veya akrabasını hapis ve tevkiften kurtarmak maksadile vaki olmuş ise birinci fıkradaki hal için bir aydan altı aya ve ikinci fıkrada yazılı hal için üç aydan bir seneye ve üçüncü hal için altı aydan üç seneye kadar hapis cezası verilir.

Eğer memur haiz olduğu salâhiyet hududunu tecaviiz ederek veya keyfî hareketlerle bu muameleye sebebiyet vermişse fail hakkında geçen maddelerdeki ceza dörtte bire kadar indirileceği gibi icabına göre ceza büsbütün de kaldırılabilir.

İki yüz altmış yedinci madde — Bir kimse resmî sıfatı haiz olan bir memura vazifesi başında, ifa ettiği vazifeden dolayı olmayıpta her hangi bir sebeple hakaret ederse bunun için muayyen olan ceza üçte birine kadar arttırılarak hükmolunur.

İki yüz yetmiş birinci madde — Hükûmetin 25 inci maddesi aynen

İki yüz yetmiş ikinci madde — Eğer memur memuriyeti hududunu tecaviiz ederek veya keyfî hareketlerle geçen maddelerde beyan olunan fiillerin vukuuna sebebiyet vermişse ceza dörtte bire kadar indirileceği gibi icabına göre büsbütün de kaldırılabilir.

İki yüz seksen dördüncü madde — Hükûmetin 26 ncı maddesi aynen

İki yüz seksen beşinci madde — Her kim adliyyeye veya kanunî takip yapacak veya yaptırabileceği bir mercie yazı ile itibar ve şikâyetle bulunarak suçsuz olduğunu bildiği bir kimseye bir cürüm isnat eder yahut o kimse aleyhinde böyle bir cürümün maddî eser ve delillerini uydurursa isnat eylediği cürümün nevi ve mahiyetine ve uydurduğu delillerin kuvvetine göre üç aydan üç seneye kadar hapsolunur.

Bu isnat kendine iftira olunan kimsenin tevkifi gibi şahsî hürriyeti tahdit eden bir halin hudusuna sebep olmuş ise müfteri hakkında bir seneden beş seneye kadar hapis cezası hükmolunur.

Kendine iftira olunan kimse hakkında üç seneden fazla hürriyeti tahdit eden bir ceza ile mahkûmiyeti mutazammam bir hüküm sadır olmuş ise müfteri hakkında on beş seneyi geçmemek üzere aynı ceza hükmolunur.

Eğer mağdurun mahkûmiyeti müebbet ağır hapis ise müfteri on beş seneden aşağı olmamak üzere ağır hapis ile cezalandırılır.

Eğer mahkûmiyeti ölüm cezasını müstelzim olmuş ve infaz edilmiş ise müfteriye aynı ceza verilir. Henüz infaz edilmemiş ise müebbet ağır hapis cezası hükmolunur.

Yukarıdaki fıkrada yazılı olan cürümün faili mağdur hakkında takibat yapılmadan evvel bu isnadından rücu eder veya uydurduğunu itiraf ederse yukarıda yazılı cezaların altıda biri hükmolunur ve ceza müebbet ağır hapis ise on sene ağır hapse indirilir ve isnattan rücu veya tasniin itiraf olunması takibata başlandıktan sonra vaki olursa asıl cezanın üçte ikisi indirilir ve müebbet ağır hapis yerine yirmi sene ağır hapis cezası tayin olunur.

İki yüz doksan altıncı madde — Her kim hapis cezasından aşağı olmayan ceza-yi müstelzim bir cürüm işlendikten sonra bu cürümün icrasında faillerle evvele ittifak etmiş ve cürümü neticelendirmekte yardım dokunmuş olmaksızın bir kimsenin o cürümden istifadesini temine veya Hükûmetçe icra olunacak tahkikatı yanlış yola sevketmeğe yahut Hükûmetin araştırmalarına veya hükümün icrasına karşı faili gizlemeğe yardım eder veya her kim bu cezaları istilzam eden bir cürümün eser ve delillerini yok eder yahut bunları bir suretle değiştirir ve bozarsa beş seneye kadar hapis cezasına mahkûm olur. Şu kadar ki bu ceza müddeti asıl cürüm için kanunda tayin edilen cezanın dörtte birini geçemez. Sair fiillerden dolayı tertip olunacak ceza yüz liraya kadar ağır para cezasıdır.

Bu fiili usul ve furuunun karı veya kocasının ve kardeşinin lehinde olarak işleyen kimseye ceza verilmez.

ALTINCI BAP

Ammenin itimadı aleyhinde cürümler

Birinci fasıl

Paralarda, itibarı amme kâğıtlarında veya kıymetli damgalarda sahtekârlık

Üç yüz on altıncı madde —

- 1 - Memlekette kanunen tedavül eden millî paralarla yabancı memleketlerde tedavülü kanunları icabından olan paraları taklit eden,
- 2 - Zahirin daha yüksek bir kıymeti haiz göstermek için paraları tağyir eyleyen,
- 3 - Taklit veya tağyirde iştiraki olmaksızın taklit veya tağyir eden kimse veya

mütevassıt ile anlaşarak taklit veya tağyir edilmiş olan paraları memlekete sokan veya muhafaza eden yahut her hangi bir suretle tedavüle koyan veya asıl fail ile tedavüle koyanlar arasında tavassutta bulunan,

4 - Tedavüle koymak maksadile taklit veya tağyir edilmiş olan paraları, taklit veya taklit eden kimseden veya bir mutavassıttan satın alan yahut her ne suretle olursa olsun alan.

Kimse üç seneden on iki seneye kadar hapis ve bin liradan on bin liraya kadar ağır para cezasile cezalandırılır.

Millî ziynet altınları hakkında da bu madde hükmü tatbik olunur.

Üç yüz on yedinci madde — Hükûmetin teklifi aynen.

Üç yüz on sekizinci madde — Hükûmetin teklifi aynen.

Üç yüz on dokuzuncu madde — Hükûmetin teklifi aynen.

Üç yüz yirminci madde — Bilmeyerek aldığı taklit veya tağyir edilmiş olan paraları bilerek sarfeden veya başka suretle tedavüle çıkaran kimse altı aya ka-

dar hapis veya elli liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezasına mahkûm olur ve her halde hükmolunacak para cezası sarfetmek istediği paranın beş mislin-den aşağı olamaz.

Üç yüz yirmi birinci madde — Taklit veya tağyir edilen paranın kalplığı kolaylıkla anlaşılabilir surette ise geçen maddelerdeki cezalar üçte bire kadar indirilir.

Üç yüz yirmi ikinci madde — 316, 318 ve 320 nci maddeler hükümleri, kıymetli damgaların taklit ve tağyirinde ve memlekete ithalinde ve taklit edilmiş olan kıymetli damgaların satılıp alınmasında, saklanması ve kullanılmasında ve tedavüle çıkarılmasında da tatbik olunur. Şu kadar ki tayin edilecek cezanın yarısı indirilir.

Ceza kanunundaki kıymetli damgalardan maksat, hususî kanunlara göre çıkarılmış olan damgalı kâğıtlar ve damgaya yarayan markalar, pullar ve pula muadil tutulan sair kıymetli kâğıtlardır.

Üç yüz yirmi üçüncü madde — Hükûmetin teklifi aynen

Üç yüz yirmi dördüncü madde — Hükûmetin teklifi aynen

Üç yüz yirmi beşinci madde — Hükûmetin teklifi aynen

Üç yüz yirmi altıncı madde — Hükûmetin teklifi aynen

Üç yüz yirmi yedinci madde — Hükûmetin teklifi aynen

Üç yüz yirmi sekizinci madde — Taklit veya tağyir fiillerine iştirak etmekesizin demiryolu veya sair âmme nakliyat şirketlerinin taklit veya tağyir edilmiş olan biletlerini bilerek kullanan kimse altı aya kadar hapis veya elli liradan iki yüz liraya kadar ağır para cezasile cezalandırılır.

Eğer bunlar bilinmeyerek alınmışsa yalnız on liradan yüz liraya kadar ağır para cezası hükmedilir.

Üç yüz yirmi dokuzuncu madde — Kıymetli damgaları veya demiryolu yahut sair âmme nakliyat idarelerinin biletleri üzerine evvelce kullanılmış olduklarına dair konulan işaretleri silmek veya her ne suretle olursa olsun yok etmek suretile bunları kullanan veya kullanmak üzere başkalarına veren kimse bir seneye kadar hapis ve iki yüz liraya kadar ağır para cezasile cezalandırılır.

Üç yüz otuzuncu madde — Hükûmetin teklifi aynen

Üç yüz otuz birinci madde — Hükûmetin teklifi aynen

İkinci fasıl

Devlete ait mühürler ve dangalarla sair alâmetlerin taklidi

Üç yüz otuz ikinci madde — Hükûmetin teklifi aynen

Üç yüz otuz üçüncü madde — Hükûmetin teklifi aynen

Üç yüz otuz dördüncü madde — Hükûmetin teklifi aynen

Üç yüz otuz beşinci madde — Hükûmetin teklifi aynen

Üç yüz otuz altıncı madde — Hükûmetin teklifi aynen

Üç yüz otuz yedinci madde — Hükûmetin teklifi aynen

Üç yüz otuz sekizinci madde — Hükûmetin teklifi aynen

Üç yüz kırk sekizinci madde — Hükûmetin 31 inci maddesi aynen

Üç yüz elli dördüncü madde — Hekim ve eczacı veya sıhhiye memuru Hükûmetçe emniyet ve itimat olunacak bir vesikayı hatıra binaen hakikata muhalif olarak verirse on beş günden üç aya kadar hapis ve yüz liradan bin liraya kadar ağır para cezasile cezalandırılır.

Böyle hakikate muhalif olarak tanzim olunmuş vesikayı kullanan kimse hakkında dahi aynı ceza tertip olunur. Eğer bu gibi hakikate muhalif vesikaya mebni deli olmayan bir kimse asabî ve akıl hastalıkları müesseselerine kabul ve orada ikamete mecbur edilir veya başkaca fahiş bir zarar husule gelirse failin göreceği ceza altı aydan üç seneye kadar hapistir.

Eğer birinci fıkrada yazılı fiil, failin kendisine yahut başkasına verilmiş veya vait ve temin olunmuş para ve sair menfaat mukabilinde irtikâp olunmuş ise göreceği ceza üç aydan iki seneye kadar hapistir.

Eğer vesikadan ikinci fıkrada yazılı olan fahiş zarar zuhura gelmiş ise ceza bir seneden beş seneye kadardır. Her halde bu cezalarla beraber ilk fıkradaki para cezası iki kat olarak hükmolunur.

Para veren veya vait yahut menfaat temin veya vadeden kimse hakkında dahi üç aydan bir seneye kadar hapis cezası hükmolunur ve verilip alınan para ve sair eşya da musadere olunur.

Dört yüz on dördüncü madde — Her kim on beş yaşını bitirmeyen bir çocuğun veya mecnun yahut irade ve temyizi selbeden malûliyetle malûl olduğunu veya şuurunu marazî inhisaf halinde bulunduğunu bildiği bir kimsenin ırzına geçerse üç seneden aşağı olmamak üzere ağır hapse mahkûm olur.

Bu fiil cebir ve şiddet veya tehdit icrasile yahut mukavemeti selbeden diğer bir vasıta ile veya mukavemet iktidarı olmayan kimseye karşı yapılırsa ağır hapis cezası yedi seneden aşağı olamaz.

Dört yüz on altıncı madde — Her kim cebir ve şiddet veya mukavemeti selbeden diğer bir vasıta ile on beş yaşını dolduran bir kimsenin veya cebir ve şiddet ve vasıtaya müraعات etmeksizin mukavemete iktidarı olmayan şahsın ırzına geçerse üç seneden aşağı olmamak üzere ağır hapse konulur. Yine bu suretlerle ırz ve namusa tasaddiyi tazammun eden diğer bir fiil ve harekette bulunursa iki seneden aşağı olmamak üzere hapsolunur.

Dört yüz yirmi birinci madde — Kadınlara ve genç erkeklere söz atanlar on beş günden üç aya kadar ve sarkıntılık edenler bir aydan altı aya kadar hapsolunur.

Dört yüz yirmi üçüncü madde — Her kim on beş yaşını dolduran bir kızını alacağım diye kandırıp kızlığını bozarsa altı aydan iki seneye kadar hapsolunur.

Evlenme vukuu halinde dava ve ceza tecil olunur. Şu kadar ki beş sene içinde koca aleyhine boşanmaya hükmolunursa hukuku anme davası aydet eder. ve evvelce ceza hükmolunmuşsa çektirilir.

Dört yüz otuz beşinci madde — Her kim on beş yaşını doldurmamış olan bir küçüğü kandırarak fuhşe teşvik eder ve bunun yolunu kolaylaştırırsa iki seneden eksik olmamak üzere hapsolunur ve yüz liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezası alınır.

Kandırmak keyfiyeti küçüğün usulünden veya kardeşlerinden biri yahut veli veya vasisi, muallim veya mürebbisi yahut hizmetkârları veya nezaretleri altına verilen sair kimseler tarafından vaki olursa fail üç seneden aşağı olmamak üzere hapse mahkûm edilir.

Kandırmak keyfiyeti on beş yaşını doldurmuş olupta henüz yirmi bir yaşını bitirmemiş olan kimseler hakkında vukubulursa fail altı aydan iki seneye kadar hapsolunur ve elli liradan iki yüz liraya kadar ağır para cezası alınır.

Kandırmak eürmü bu maddenin ikinci fıkrasında gösterilen kimseler tarafından işlenirse faili iki seneden eksik olmamak üzere hapsolunur ve yüz liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezası alınır.

Yirmi bir yaşını doldurmuş olan kız ve kadınları fuhşe teşvik eden koca veya ana veya baba ve kardeş hakkında altı aydan iki seneye kadar hapis cezası hükmolunur.

Dört yüz otuz altıncı madde — Her kim fuhuş zımında rızasile olsa bile henüz yirmi bir yaşını bitirmeyen bir bakiri veya bir kadını yahut cebir ve şiddet ve tehdit veya nüfuz icrası yahut hile ile yirmi bir yaşını bitiren bir bakir veya kadını başkası için iğfal veya tedarik yahut sevk veya bir yerden diğer yere nakledeirse bir seneden üç seneye kadar hapis ve elli liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezasile cezalandırılır.

Bu fiiller yirmi bir yaşını doldurmayan bakir veya kadın hakkında iğfal veya cebir ve şiddet ve tehdit veya nüfuz icrası ile yahut baba, ana, kardeş veya sair usulden biri yahut koca veya veli ve vasi veya muallim ve mürebbi veya hizmetkârları yahut nezaretleri altına verilen sair kimseler tarafından yapılırsa iki seneden beş seneye kadar hapsolunur.

Bu fasla giren suçların ihzarı hareketlerini işleyenler asıl suç için yazılı cezanın altında biri ile cezalandırılır.

Dört yüz kırkıncı madde — Zina eden karı hakkında üç aydan otuz aya kadar hapis cezası tertip olunur. Karının evli olduğunu bilerek bu fiilde şerik olan kimse hakkında da aynı ceza hükmedilir.

Dört yüz kırk birinci madde — Karısı ile birlikte ikamet etmekte olduğu evde yahut herkesçe bilinecek surette başka yerde karı koca gibi geçinmek için başkasile evli olmayan bir kadını tutmakta olan koca hakkında üç aydan otuz aya kadar hapis cezası hükmolunur.

Erkeğin evli olduğunu bilerek bu fiilde şerik olan kadın hakkında da aynı ceza verilir.

Dört yüz kırk dokuzuncu madde — Hükûmetin 35 inci maddesi aynen,

Dört yüz ellinci madde — Hükûmetin 36 nci maddesi aynen.

Dört yüz elli üçüncü madde — Kasten katil cürmü, failin veya karısının yahut anasının veya kızının ve torununun yahut kız evlâthğının veya kız kardeşinin haysiyet ve namusunu kurtarmak için yeni doğmuş çocuk aleyhine doğarken veya doğar doğmaz işlenmiş ise fail beş seneden on seneye kadar ağır hapis ile cezalandırılır.

Dört yüz elli altıncı madde — Her kim katil kastile olmaksızın bir kimseye eismen eza verir veya sıhhatini ihlâlâle yahut aklî melekelerinde teşevvüş husulüne sebep olursa bir aydan bir seneye kadar hapsolunur.

Fiil, havastan veya azadan birinin devamlı zâfını yahut söz söylemekte devamlı müşkülâtı veya çehrede sabit bir eseri yahut yirmi gün ve daha ziyade aklî veya bedenî hastalıklardan birini veya bu kadar müddet mutad iştigallerine devam edememesini mucip olmuş veya hayatını tehlikeye maruz kılmuş veya gebe bir kadın aleyhine işlenipte vaktinden evvel çocuk doğmasını intaç etmiş ise ceza bir seneden beş seneye kadar hapistir.

Fiil, katî veya muhtemel surette iyileşmesi kabil olmayacak derecede akıl veya beden hastalıklarından birini yahut havastan veya el yahut ayaklardan birinin veya söylemek kudretinin yahut çocuk yapmak kabiliyetinin ziyamı mucip olmuş veya azadan birinin fatilini yahut çehrenin daimî değişikliğini veya gebe bir kadına karşı ika olumupta çocuğun düşmesini intaç etmiş ise ceza üç seneden on seneye kadar ağır hapistir.

Fiil, hiç bir hastalığı veya mutad olan iştigallerden mahrumiyeti mucip olmamış yahut bu haller on günden ziyade uzamamış ise takibat ierası mutazarrırın şikâyetine bağlı olmak şartile fail hakkında bir aydan üç aya kadar hapis veya yirmi beş liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezası hükmolunur. Bu fiil 457 nci maddede yazılı vasıtalarla işlenirse takibat ierası şikâyete bağlı değildir.

Dört yüz elli yedinci madde — Hükûmetin 39 uncu maddesi aynen

Dört yüz elli dokuzuncu madde — Her kim tedbirsizlik veya dikkatsizlik yahut meslek ve sanatta acemilik veya nizam, talimat ve emirlere riayetsizlik neticesi olarak bir şahsa cismen eza verecek veya sıhhatini ihlâl edecek bir zarar iras eder yahut akli melekelerinde teşevvüş husulüne sebebiyet verirse:

1 - 456 nci maddenin birinci ve sonuncu fıkralarındaki hallerde takibat icrası şikâyete bağlı olmak şartile üç aya kadar hapis veya elli liraya kadar ağır para cezası,

2 - Yine o maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarındaki hallerde üç aydan yirmi aya kadar hapis ve yüz liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezası,

Hükmolunur.

3 - Bir kaç kişi cürümden mutazarrır olmuş ise bir numaralı bentte hapis cezası altı aya ve ağır para cezası iki yüz liraya kadar, iki numaralı bentte hapis altı aydan otuz aya kadar ve ağır para cezası yüz elliden aşağı olmamak üzere hükmolunur.

Dört yüz yetmişinci madde — Hükûmetin 41 inci maddesi aynen

Dört yüz yetmiş sekizinci madde — Hükûmetin 42 inci maddesi aynen

Dört yüz doksan birinci madde — Her kim, diğerinin taşınabilir malını rizası olmaksızın bulunduğu yerden faydalanmak için alırsa üç aydan bir seneye kadar hapsolunur.

Hırsızlık :

1 - Resmî dairelerde ve evrak mahzenlerinde bulunan Devlete ait mal ve evrak veya umumî müesseselerde muhafaza olunan yahut diğer mahallerde bulunup menafii umuma ait olan eşya hakkında vuku bulursa,

2 - Âdet muktazası olarak yahut tahsis ve istimalleri itibarile umumun tekâfülü altında bulunan eşya hakkında işlenirse,

3 - Hırsızla malı galman arasında hizmet veya bir iş yapmak veya bir yerde muvakkat olsun birlikte oturmak yahut karşılıklı nezaket icaplarından ileri gelen iti-

madı suiistimal neticesi olarak hırsızın sıyanetine terk ve tevdi olunmuş eşya hakkında işlenirse,

4 - Gündüzün bir bina içinde veya duvarla çevrilen müstemilâtına girilerek işlenirse,

5 - Yankesicilik suretile yapılırsa,

6 - Mandıra, ağıl gibi hayvanata mahsus yerlerde bulunan yahut lüzumuna göre açık yerlerde ve kırlarda bırakılan ve haklarında 493 üncü maddenin beşinci fıkrasının tatbiki mümkün olmayan hayvanları bu yerden almak suretile işlenirse,

Cezası altı aydan iki seneye kadar hapidir.

Bu maddede ayrı ayrı gösterilen hallerden ikisi birlikte işlenen hırsızlık cezasının aşağı haddi bir sene hapidir.

Dört yüz doksan ikinci madde — Hırsızlık :

1 - Geceleyin bir bina içinde yahut süknaya mahsus bir yerde veya müstemilâtında işlenirse,

2 - Kanunen veya Hükûmetin emrile resmen mühür altına alınmış şeyler hakkında işlenirse,

3 - Çalınan şey umumî bir felâket ve musibetin tesir ve neticesini gidermek veya hafifletmek maksadile hazırlanmış eşya hakkında olur yahut umumî musibet veya heyecandan yahut mal sahibinin uğradığı hususî bir felâketten mütevellit kolaylıktan istifade suretile yapılırsa,

4 - Mezarlıkların veya mahfuz mezarların muhafaza veya tezyini için konulmuş yahut cesetle gömülmüş eşya hakkında işlenirse,

5 - İbadet olunan yerde mabede ait eşya hakkında işlenirse,

6 - Karada ve denizde her nevi nakil vasıtaları içinde seyahat eden yolcuların eşya ve parası hakkında yahut umuma mahsus nakliye vasıtalarını işletmekte bulunan idarelerin dairelerinde veya istasyon ve iskelelerinde veya mabetlerin içinde yapılırsa,

7 - Ormanlarda kesilmiş odunları ve istif edilmiş kereste ve ağaçları ve sair yerlerde koparılmış veya biçilmiş ve lüzumuna göre açık bırakılmış olan mahsul-leri ve tarlalarda bırakılmış ziraat aletleri hakkında işlenirse,

Suçlu bir seneden üç seneye kadar hapsolünür.

Bu maddede yazılı suçlar ikiden fazla kimseler tarafından birlikte yapılır yahut yukarıda yazılı hallerden ikisi birlikte işlenirse cezanın yukarı haddi verilir.

Dört yüz doksan üçüncü madde — Hırsızlık :

1 - Hırsız, hırsızlığı işlemek veya çalınmış malı başka yere kaldırmak için duvar, kapı, pencere, demir parmaklık, kasa ve sandık gibi şahısları ve malları muhafaza için sağlam maddelerle ve muhkem surette yapılmış şeyleri yıkar, devirir, kırar, deler veya mahveder yahut sunî vasıtalarla veya şahsî çevikliği sayesinde bertaraf edilebilen maniaları kaldırarak hane ve sair yerlere girer ve aşarsa,

2 - Cürmü işlemek veya çalınmış eşyayı başka yere kaldırmak için taklit anahtar, yahut sair aletler kullanarak bir kilidi açar veya sahibinin terk veya kaybettiği anahtarları elde ederek onunla yahut haksız yere elinde bulundurduğu asıl anahtarla açarsa,

3 - Kiyafet değiştirerek işlenirse,

4 - Salâhiyeti olmaksızın resmî sıfat takmarak yapılırsa,

5 - Meskûn bir hanenin doğrudan doğruya müstemilâtından olan veya duvarla çevrilmiş bulunan yerlerindeki hayvan hakkında işlenirse,

Cezası üç seneden beş seneye kadar hapidir.

Bu maddede ayrı ayrı gösterilen hallerden ikisi birlikte olarak işlenir yahut bu

maddede yazılı suçlar ikiden fazla kimseler tarafından birlikte yapılırsa cezanın yukarı haddi hükmolunur.

Beş yüz sekizinci madde — Her kim başkasına ait olupta iade veya muayyen bir suretle istimal etmek üzere kendisine tevdi veya her ne namla olursa olsun teslim olunan bir şeyi kendisinin veya başkasının menfaatine olarak satar veya rehnedir veya sarf ve istihlâk eder yahut ketim ve inkâr eyler ve yahut tahvil ve tağyir ederse mutazarrır olan kimsenin şikâyeti üzerine iki aydan iki seneye kadar hapis ve elli liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezası ile cezalandırılır.

Beş yüz dokuzuncu madde — Bir kimse iade veya muayyen bir suretle istimal etmek üzere kendisine tevdi olunan imzalı veya yazısız bir kâğıda imza sahibinin zararına olarak hukukça hükmü haiz bir muamele yazar veya yazdırır yahut elinde bedelsiz olarak kalmış olan bir senedi istimal ederse mutazarrır olan kimsenin şikâyeti üzerine üç aydan üç seneye kadar hapse ve yüz elli liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezasına mahkûm olur.

Bu imzalı ve yazısız kağıt esasen kendisine tevdi ve teslim olunmayıpta bertakrip ele geçirerek birinci fıkradaki cürmü işlemiş ise altıncı babın üçüncü ve dördüncü fesillerinde beyan olunan ahkâma göre ceza verilir.

Beş yüz on ikinci madde — Her kim 296 nci maddede beyan olunan haller haricinde kendisi cürmün irtikâbına iştirak etmeksizin bir cürümden hâsıl olan para veya sair eşyayı bilerek kabul eder veya saklar yahut satın alır yahut her ne suretle olursa olsun kabul etmek ve saklamak ve satmak hususlarında tavâssut eylerse üç seneye kadar hapis ve beş yüz liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılır. Şu kadar ki tayin edilecek ceza asıl fiil için verilecek cezanın üçte birini geçemez.

Eğer fail bu fiili itiyat etmiş takımından ise bir seneden aşağı olmamak üzere muvakkat sürgün cezası ile beraber yüz liradan beş yüz liraya kadar ağır para cezasına mahkûm edilir.

Beş yüz on dokuzuncu madde — Hükûmetin 47 nci maddesi aynen. .

MADDE 2 — Hükûmetin 48 inci maddesi aynen.

MADDE 3 — Hükûmetin 49 uncu maddesi aynen.

MADDE 4 — Hükûmetin 50 nci maddesi aynen.

